

Van den Bossche stopt financiering voortgezette opleidingen Inschrijvingsgeld binnenkort 40.000 frank

De Vlaamse minister van Onderwijs Luc Van den Bossche heeft beslist om bij de financiering van de universiteiten geen rekening meer te houden met de voortgezette academische opleidingen. Voor dergelijke opleidingen zal ook het inschrijvingsgeld dat de universiteiten vragen door henzelf bepaald kunnen worden. Voor de lerarenopleidingen wil de minister wel nog een ekstra inspanning leveren. Die zouden echter niet meer gesubsidieerd worden op basis van het aantal studenten maar op basis van de uitgereikte diploma's.

Reeds op 20 juli werd in de Vlaamse regering het principe aanvaard om studenten die aan een universiteit een voortgezette opleiding volgen niet langer te subsidiëren. Hiermee wou men de explosie van opleidingen die na de licentie komen tegengaan. Er bestond wel nog onenigheid over hoe de nieuwe berekeningswijze van de universiteitssubsidies er moest uitzien. Het voorstel van 20 juli speelde immers sterk in het nadeel van de UIA (Antwerpen), de KUB en de VUB (Brussel). Ook de KU Leuven zou aan subsidies moeten inleveren. Vorige week is men tot een nieuwe berekeningswijze gekomen die voordeliger uitkwam voor de kleinere universiteiten.

Minister Van den Bossche was al langer ontevreden. Zo eiste hij op het einde van vorig akademiejaar nog een rationalisatie van voortgezette opleidingen. Volgens de minister zouden dit soort opleidingen aan de Vlaamse universiteiten teveel en te ondoordacht georganiseerd worden. Op het ministerie van Onderwijs stelt men bovendien dat de voortgezette opleidingen voor een devaluatie van het basisdiploma zorgen. "De economie heeft deze hoog opgeleide mensen niet nodig", zo voegt men er nog aan toe.

Daarnaast is men van mening dat de opleidingen de overheid te veel geld kosten. Nochtans wijzen de naakte cijfers veeleer op het tegendeel. De voortgezette academische opleidingen leveren aan de meeste universiteiten slechts drie procent van de overheidssteun.

Gegoede
De meeste universiteiten hebben de laatste jaren inspanningen geleverd om het aanbod aan voortgezette opleidingen te rationaliseren. Zo besliste de KU Leuven in 1993 al om een aantal voortgezette opleidingen met minimale bezetting niet meer aan te bieden. Verder werd een aanzet gegeven voor interuniversitaire samenwerking. Een voorbeeld hiervan is 'Vrouwstudies', een samenwerkingsverband met bijna alle Vlaamse universiteiten.

Ondanks deze inspanningen wenst de minister af te zien van subsidies voor de aanvullende opleidingen en de specialisatieopleidingen. Hij stelt dat de universiteiten te traag tot afspraken komen. Er zouden nog altijd te veel opleidingen naast elkaar georganiseerd worden. Vermits de opleidingen niet meer gesubsidieerd zullen worden, wil hij ook de inschrijvingsvervolg op pag. 3

Vorige week betoogden de Waalse hogeschoolstudenten tegen het dekreet van minister van Onderwijs Lebrun. Deze week leest u er alles over in Veto, en wel op p.3 (foto Tom Van Thienen)

Studentenvoorzieningen zonder geld Het failliet van een sociale sektor

De Raad voor Studentenvoorzieningen (RvS) is platzak. Het Algemeen Beheer lijkt haar beloftes om tegemoet te komen aan de problemen, niet te willen nakomen. Als er geen structurele oplossingen gevonden worden, ziet de toekomst voor de sociale voorzieningen aan de KU Leuven er maar somber uit.

De KU Leuven is de universiteit met de meest uitgebreide sociale dienstverlening in Vlaanderen. Studenten kunnen in Leuven gesubsidieerd eten in de Alma en wonen in de universitaire residenties. Er is een huisvestingsdienst voor bemiddeling tussen studenten en verhuurders of de privee-kamermarkt. Voor juridische problemen kan je terecht bij een gespecialiseerde dienst. Als je iets wil bijverdienen ga je naar de jobdienst. Voor zieke studenten zijn er de studentendokters. Als je met uitzonderlijke financiële problemen te kampen hebt, staat de sociale dienst klaar met een toelage of een omzetbare lening. Er worden ook bijzondere inspanningen gedaan voor gehandicapte en buitenlandse studenten.

Het beheer van al deze vormen van sociale dienstverlening aan de KU Leuven ligt sinds 1971 in handen van de Raad voor Studentenvoorzieningen. Deze raad kan volledig autonoom beslissen in zaken die het gewone beheer van de sociale sektor betreffen. Voor aangelegenheden die buiten de perken van de jaarlijkse begroting vallen blijft de goedkeuring van de Raad van Beheer van de unief vereist. In de Raad voor Studentenvoorzieningen zetelen drie fracties met telkens vijf leden: een academische fractie, een personeelsfractie

en een studentenfractie. De studentenfractie wordt verkozen door de Algemene Vergadering van Sociale Raad.

De doelstelling van RvS is dus enerzijds het goed beheren en zo goedkoop mogelijk houden van de bestaande diensten. Anderzijds moet RvS zich ook konstant bezinnen over de relevantie van de aangeboden voorzieningen, openstaan voor nieuwe noden en problemen, en er dan ook op inspelen. Beide doelstellingen zijn momenteel in gevaar. Studentenvoorzieningen heeft immers te kampen met een structureel financieel deficit. Het geld is op en meer dan dat.

moment hebben ze het absolute minimum bereikt. Dit absolute minimum, de 'warchest', wordt gedefinieerd als de hoeveelheid geld die nodig is om al het personeel gedurende drie maanden uit te betalen en bedraagt 30 miljoen frank.

Op RvS werd de laatste jaren steeds de sfeer gekreëerd dat men zich over het groot onderhoud niet te veel zorgen hoefde te maken. Er is immers een afspraak met de Algemeen Beheerder van de unief. Bij uitputting van de reserves van Studentenvoorzieningen zal de Raad van Beheer van de KU Leuven de onderhoudskosten van de gebouwen van de sociale sektor voor een groot stuk op zich nemen (maksimum 15 miljoen per jaar). Deze afspraak werd op 30 januari 1990 officieel bekrachtigd door de Raad van Beheer. De studenten hebben dus, vertrouwend op deze afspraak, nooit een echt probleem gezien in het versneld afbouwen van de reserves.

Pervers

Sinds de ingrijpende Sint-Anna-besparingen van 1986 is er nog steeds geen goede oplossing gevonden om de sociale sektor op lange termijn financieel gezond te houden. Het compromis van toen, het doorstorten van een deel van de inschrijvingsgelden naar de pot van Studentenvoorzieningen, was slechts een doekje voor het bloeden. De studenten protesteren trouwens nog jaarlijks bij de begrotingsdiscussie tegen deze perverse maatregel waarbij studenten hun eigen sociale sektor financieren.

De kern van het probleem situeert zich bij het groot onderhoud van het patrimonium. De gebouwen die Studentenvoorzieningen onder haar hoede heeft (voornamelijk de residenties) hebben een waarde van ongeveer 3,5 miljard frank. Theoretisch vergt dergelijk patrimonium een jaarlijkse onderhoudskost van 110 miljoen frank. Studentenvoorzieningen spendeert jaarlijks slechts 30 miljoen aan groot onderhoud. Hiermee kan men nog niet het verval van de gebouwen tegengaan. Over de aanpassing van de residenties aan de moderne wooncultuur kan slechts gedroomd worden.

Eigenlijk is zelfs die 30 miljoen frank al te veel. Om de begroting min of meer in evenwicht te houden kan de post 'Groot onderhoud' slechts op 10 miljoen begroot worden. De rest van het geld wordt uit de werkingsreserves van RvS genomen. Die reserves zijn natuurlijk niet onuitputtelijk. Op dit

Zorg

Nu het zover is, de reserves zijn uitgeput, blijkt dat de afspraak met de Algemeen Beheerder toch niet zo waterdicht is als iedereen altijd gedacht heeft. In tegenstelling tot de studentenfractie zijn de andere fracties binnen RvS er niet zo happig op om de uitvoering van de beslissing van januari 1990 te eisen. In de eerste plaats zou de afspraak enkel gelden voor bijzondere onderhoudswerken, atzonderlijke, grootschalige dossiers en dergelijke meer. Vooral de academische fractie binnen RvS dringt erop aan enkel in uitzonderlijke gevallen een beroep te doen op het Algemeen Beheer. Dit is begrijpelijk, vermits het belangrijkste lid van de academische fractie, voorzitter Studentenaangelegenheden Raf Masschelein, ook zitting heeft in het gemeenschappelijk bureau van de Raad van Beheer en de Akademische Raad. Hij wordt daar zwaar onder druk gezet om de kosten voor de sociale sektor zoveel mogelijk te drukken.

Vervolgens is er de vrees, vooral vanuit de hoek van de directeur Studentenvoorzieningen, dat de Raad voor Studentenvoorzieningen haar autonomie zal verliezen als men van de Raad van Beheer eist dat zij haar verplichtingen nakomt. Men vreest dus dat de Raad van Beheer, in plaats van met geld over de brug te komen, zelf de touwtjes in handen zal nemen

vervolg op pag. 6

Naakt

Men houdt bij de verdeling van de subsidies geen rekening meer met het aantal voortgezette academische opleidingen. Hiervoor werd vroeger een bedrag van ongeveer 650 miljoen uitgetrokken. In de nieuwe berekeningswijze moet deze geldsom herverdeeld worden over de universiteiten op basis van het aantal academische opleidingen. Door deze maatregel verliest de KU Leuven ongeveer 37 miljoen frank.

BINNENIN

Kolommen 7
Omdat de redaktiesekretaris zo saai is als een droge ajuin heeft hij iemand anders moeten vinden die die inventief genoeg was om 30 centimeter grappig te zijn. Ontvang onze sukseskolomnist.

Reallokatie 5
Neem 6,8 miljard. Goed schudden op voorhand. Twee jaar laten gisten en iedereen een beetje laten proeven. Als het op is begin je gewoon opnieuw. Anders gezegd de nieuwe verdeelsleutel voor het budget aan de KU Leuven.

Studentenrecht 4
De hoofdredakteur heeft ook eens een boekje gelezen. Twee maanden lezen en één maand tijd om iets deftigs bij elkaar te schrijven. Sukses bij de vrouwen ja, maar schrijven?

1. Apolloon	910	18. Politika	759
2. VTK	900	19. Game	755
3. Ekonomika	887	20. Geestkollege	745
4. Industria	888	21. Katechetica	739
5. VRG	881	22. Archi's	736
6. Pauskollege	843	23. UP	734
7. LBK	831	24. Pedagogie	727
8. Thomas Morus	817	Terbank	727
9. Lerkeveld	812	26. Diana (Rega)	718
10. Wina	803	27. Farma	717
11. Cité	798	28. Bios	716
H.H.H.	798	29. Psychologie	711
13. Medika-AZG-LLK	790	30. Apollonia-Clust	700
14. Salvast	784	31. HistRo	698
15. Groenveld	783	32. Klio	694
16. Justus Lipsius	781	33. Steil	688
17. Merc-Chem-Geo	770		

24 UUR: DE UITSLAG

L E Z E R S B R I E V E N

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op het redactiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme brieven komen nooit in aanmerking: de schrijver moet steeds naam, studiejaar en adres bekendmaken. Slechts uitzonderlijk, en na uitdrukkelijk en gemotiveerd verzoek, kunnen ze weggelaten worden in Veto.

Brieven die langer zijn dan 35 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen), wat overeen komt met ±1,5 getikte bladzijde met dubbele interlinie) worden in principe ingekort. De redactie behoudt zich het recht voor brieven niet te plaatsen.

Fietsen

Begin '95 opent de vzw Velo, een Leuvense fietskollektief, zijn deuren. Studenten en sociale organisaties kunnen van dan af gebruik maken van huurfietsen, fietsen die bijna volledig gerecykleerd worden uit fietsafval en wrakken en die door werkloze jongeren terug in elkaar geknutseld worden tot veilige, wettelijke en betrouwbare tweewielers. De prijs voor een Velo-fiets is vastgesteld op 1000 frank per jaar. Wel dienen de huurders een waarborg te betalen van 2000 frank

die bij inlevering van de fiets integraal wordt terugbetaald. Andere huurmodaliteiten zijn natuurlijk ook mogelijk, afhankelijk van de eigen behoefte.

Aangezien de vzw bij de start heel veel aanvragen verwacht en haar startkontingent huurfietsen niet zo groot zal zijn, legt men een intekenlijst aan. Elke persoon die inschrijft wordt een aantal weken voor de opening aangeschreven met de vraag of hij/zij nog geïnteresseerd is. Voor meer inlichtingen kan je schrijven of telefoneren naar Pieter Vandekerckhove (Sociale Raad), 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (22.91.45).

Kolofon

Veto
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
016/22.44.38
016/22.04.66
Jaargang 21
nr. 6
24 oktober 1994

Ver. uitg. Peter Van Rompaey,
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Hoofdredeactie:
Kris Jacobs
Redactiesekretaris:
Peter Van Rompaey
Redactie:
Karel De Weerd, Serge Franchoo, Jeroen Overstijns, Steven Van Garssse
Doka: Kristof Braekeleire, Karel De Weerd, Tony Meert, Katrin Vandenbosch, Suzy Van Dun, Tom Van Thienen
Layout en vormgeving: Mieke Deceuninck, Koert Declercq, Karen De Pooter, Karel De Weerd, Henk Dheedene, Serge Franchoo, Kris Jacobs, Joris Janssens, Hans Vandenabeele, Steven Van Garssse, Peter Van Rompchaey
Medewerkers: Kristof Braekeleire, David Bulté, Koert Debeuf, Koert Declercq, Filip De Keukeleere, Ilse De Knibber, Wim De Rop, Bart Eeckhout, Joris Janssens, Kristien Michiels, Roel Staes, Joris Vanden Houette, Zeger Van Hese, AW, Kristof Wouters
Eindredactie: Joris Janssens en Steven Van Garssse

Zetwerk en publiciteit
Alfaomtweeuuruitbedsetsorry
Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij Artoos (Kampenhout)
Oplage 9000 eksemplaren
ISSN-nummer 0773-5162
Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten:
350fr; buitenland: 600fr; steun
vanaf 1000fr; over te schrijven
op rek. nr. 001-095919-77
Redactievergadering
uitzonderlijk vrijdag om 14.00 u

Vrije Tribune

Veto plaatst geregeld bijdragen ingezonden door derden onder de noemer 'Vrije Tribune'. De auteurs zijn zelf verantwoordelijk voor de gepubliceerde tekst. Standpunten die in een 'Vrije Tribune' worden ingenomen zijn volledig voor rekening van de auteurs.

In de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen hield Philip Dewinter, de compromisloze volksdanser, een warm pleidooi voor Rechte Frontvorming. VLD en CVP moesten nu maar eens eindelijk gaan inzien dat de bestuurlijke schutring die ze mee rond het Vlaams Blok hadden aangelegd een jammerlijke vergissing was. Die oproep was niet nieuw. Hij verscheen voor het eerst in het maandblad Nucleus, een diep terug conservatief vehikel dat zo hardnekkig overkoopt van katholiek fundamentalisme, van de pot gerukt neo-liberalisme en nauwelijks omloerft fascisme dat je het met je eigen ogen moet hebben gelezen om het te kunnen geloven. De Nucleus-redactie wil wel eens wakker liggen van 'de gaafheid van eigen land en volk' (gooi nooit uw schuurpapier weg) en onverlaten die 'de traditionele morele orde ondermijnen' kunnen het ook in oog met de Allerhoogste wel vergeten. Merkwaardiger was evenwel dat naast een reaktionaire vod als Nucleus ook het toonaangevende maandblad Trends wel iets zag in een smal-maatschappelijke discussie omtrent een met Dewinter en ko gestoffeerde coalitie en de Opwep letterlijk overnam. Vurig pleitbezorger van dit ideologisch misbaksel dat het Blok salonfähig moet maken in patronale kringen was de publicist Paul Belien. Belien is een geval apart. De man is zo mogelijk nog roomser dan Zijne Wereldvreemdheid uit Vatikaanstad zelf. Een pe-

Bruingekonkel in ondernemersland

riodiek onthouder van de harde lijn. Een rechtse rakker die de Gazet van Antwerpen in haar bruine periode — wees gerust, het had niets kunstzinnigs — mee onleesbaar hielp maken en momenteel de Conservatieve Revolutie op stoot tracht te krijgen middels haatdragende artikelen in zowel Trends als Nucleus. Lees ende huiwer: "In Vlaanderen is er slechts één coalitie mogelijk die een eind kan maken aan het oude sociaal-demokratische systeem: een alliantie van VLD, het Vlaams Blok en de conservatieve kristendemokratie. Enkel een liberale samenleving waarin de staat ontmanteld wordt en de burgers opnieuw leren voor zichzelf te zorgen zonder geld te kunnen halen uit kollektieve potten, kan ons van het maatschappelijk faillissement redden." Een hoop neoliberaler geraaskal, maar wel voor de mensen die het echt nodig hebben. Belien praktiseert het soort schurftig proza dat zelfs de meest komatueze reformist revolutionaire kriebels moet bezorgen. Waarvoor hulde. Trends heeft zo zijn eigen kijk op het verschijnsel 'ondernemer': "Ondernemers zijn geen economistische maniakken(...), geen centendieven(...), geen dikdoeners(...). Ondernemers zijn de kern van een volk.(...) Wij zijn van en met dat volk." Kortom, waarom zouden we ons in de Vlaamse polders nog bekreunen om volksverheffende schrijvers, dichters, stakingsleiders (m/v) en anderszortige fijne lieden als we om echt gelukkig te worden gewoon het slijmspoor van het VEV hoeven te volgen? Altijd meegenomen als je ordinaire schraapzucht en welbegrepen klas-

senbelangen met een pseudo-kultureel laagje vernis kunt maskeren. Trouwens: 'van en met het volk?' Ga bij de bandwerkers van Volkswagen-Vorst maar eens vragen in hoeverre deze luitjes 'van en met het volk' zijn. Helemaal om te janken was het toen Trends-redakteur Erik Arckens zijn licht — een vooroorlogs peertje — liet schijnen over het toch wel massale anti-racistische engagement dat de jeugd tegen het opkomende fascisme in stelling brengt. "De strijd tegen het racisme gebeurt steeds sterker op een inkwisitie waar paters, trotskisten, Paula D'Hondt, vredesactivisten, scouts en vakbonden de brandstapels bouwen." Het gaat volgens Arckens om een "kinderkrustocht" die "gewoonten, traditie en rituelen naar de schroothoop verwijst en op het tabula rasa de multikulturele maatschappij predikt". Zo is dat. Mijd de barrikaden, jongens en meisjes. Voor je het weet zit je met een maatschappelijk bewustzijn opgescheept en dat kunnen de inktlaafjes van het grootkapitaal nu net niet hebben. Of het nu gaat om arbeiders die de dagdagelijkse uitbuiting niet langer pikken en of zich enigszins tegen verzetten of om anti-racistische brarieschoppers die vrolijk fluitend de boel op stellen zetten, de kapitalistisch geloolde medemens houdt niet van kritische burgers die zijn op economische dikaten, sociale uitbuiting en benepen individualisme voortzwalpend systeemje in een lastig parket brengen. Solidariteit doorkruist de beproefde 'verdeel-en-heers'-taktiek. Vandaar dat het Vlaams Blok kwa beroepsgroep z'n

grootste fanklub — 37% volgens een door Trends uitgevoerde enquête — rekruteert onder de bedrijfsbonzen, van oudsher de ranzigsten der Realpolitiker (zie ook: Hitler die met de ruggesteun van de Duitse industriëlen zijn fascistische diktatuur instelt, Mussolini's door de Italiaanse fabrieksbazen ingehuurdde knokploegen, enz.). Dit maakt meteen duidelijk dat elke anti-racistische strijd die niet geschraagd is op een vinnig, egalitair en radikaal anti-kapitalisme zichzelf verliest in halfslachtige symptoombestrijding. Als spreekbuis van het VEV put Trends zich eveneens uit in een stompingino nationalistisme. Belgische en Franse kapitaal-groepen zouden op slinkse wijze Moeder Vlaanderen 'koloniseren', waarbij onze eigen dynamische voorhoede jammerlijk in de kou blijft staan. Een onrecht dat om gerechtigheid en verankeringsdebatten schreeuw: "Het is het volste recht van de Vlaamse ondernemers en de Vlaamse regering om zich daartegen te verzetten. Aus armes citoyens!" Ja, de blauwwoet — of hoe dat beest ook mag heten — vliegt. "Ontwaak, Vlaanderen! Ontwaak!" Maar liefst ná gedane arbeid. De ene burgerij die demonstratief een andere burgerij staaf af te blaffen: het is pure kolder en toch wordt je d'r niet vrolijker van.

Peter Delsing,
Aktief Linkse Studenten

OPEN DEUR DAGEN

Bij

Standaard
Boekhandel
Leuven

Naamsestraat 57

UNIEK STUDENTEN AANBOD

Bij aankoop van 1 CD-ROM naar keuze
een **tweede CD-ROM GRATIS**
(Dr Game - Dr Music - Dr Windows)

Vanaf woensdag 26/10 tot de voorraad strekt

Vrijdag 28/10 tevens gratis drank om van de verrassing te bekomen. We zijn werkelijk veel te goed.

Schaalvergroting nu ook in Wallonië De een zijn plezier...

Maandenlange acties van de studenten en vertragingen van de politieke oppositie hebben niet kunnen verhinderen dat vorige week donderdag het dekreet van Lebrun gestemd werd in de Waalse Raad. Enkel op vlak van de uitvoeringsmodaliteiten konden de studenten enkele verzachtende maatregelen uit de brand slepen.

Nog even konden de Waalse studenten enige hoop koesteren toen Philippe Monfils (PRL) — coup de théâtre — vorige week donderdag net voor de stemming, het artikel 36 van het intern reglement boven haalde waarin staat dat bij 'ideologische discriminatie' de stemming uitgesteld kan worden als een kwart van de raadsleden het daarmee eens is. De voorzitters van de Kamer, Senaat en de twee gemeenschapsraden moesten dan worden geraadpleegd en binnen de twee weken hun advies geven.

Het heeft niet mogen helpen, de coalitie (PS en PSC) had de stunt bijna door, want ze slaagde er die

avond nog in het college van voorzitters bij elkaar te krijgen en de stemming te laten doorgaan. Een banaal feit dat desalniettemin aantoonde hoe grimmig de sfeer is en laat zien dat het dekreet niet alleen de studenten een doorn in het oog is.

Karakter

Op het eerste gezicht lijkt minister van Onderwijs Michel Lebrun gewoon te willen uitvoeren wat Luc Van den Bossche een half jaar geleden al heeft doorgevoerd in zijn beruchte Hobudekreet: een rationalisatie van het aantal hogescholen. Door de 'regrou-

perment' (schaalvergroting) worden de 113 bestaande hogescholen in Wallonië teruggebracht naar 25 'Grandes Ecoles'. Het verschil met Vlaanderen lijkt hem te zitten in het verplichtend karakter van de fusie in Wallonië: de Waalse hogescholen hebben niet te kiezen met wie ze in zee gaan.

Het dekreet is trouwens zeer autoritair opgesteld en lijkt heel weinig speelruimte te laten. Zo kan de regering de schaalvergroting van scholen die tot verschillende netten behoren zonder meer opleggen. Dus een verplicht netoverschrijdende fusie... als de uitvoerende macht dat eist. Ook wordt er totaal geen rekening gehouden met de verschillende studierichtingen en studieduur (het lange en het korte type) binnen de hogescholen. Philippe Henry van het FEF (Fédération des Etudiants Francophones): "We hebben niets tegen de schaalvergroting op zich. Maar we vinden ze te strikt. De plaats van het onderwijs en

ONBEGRENDE SKIMOGELIJKHEDEN
op topniveau tegen "low-budget" prijzen!
Kom langs voor info in ons agentschap:
NAAMSESTRAAT 16, Leuven
of bel 016/22.39.55
Open van 9 tot 13 u. en van 14 tot 17 u.
Extra skipermanentie op ma en do van 20 tot 22 u.

van de student is niet gegaandeerd. Bovendien kadert de schaalvergroting niet in een bepaald project, maar is ze een puur administratieve aangelegenheid."

Kader

Blijkbaar denkt Lebrun hiermee nog niet genoeg te kunnen besparen — want besparen daar draait het uiteindelijk om — en daarom voert hij nog een tweede maatregel in die zonnig nog schadelijker gevolgen heeft. Het dekreet voert een financieringsstop in: de stijging van het aantal financierbare studenten mag niet meer bedragen dan tien procent op de inschrijvingen tussen februari 1993 en oktober 1994. Cijfers tonen aan dat veel hogeschoolstudenten met hun studentenaantallen juist in de lift zit-

ten (sommige richtingen kennen een groei van veertig procent). Dergelijke scholen zullen bijgevolg over te weinig middelen beschikken om hun personeelskader aan te vullen. Het gevaar bestaat dat ze hierdoor op lange termijn verplicht zullen worden om studenten te weigeren.

Naast deze twee breekpunten, zijn er tal van zaken die het FEF ook maar liever meteen geregeld had gezien. Ze heeft vooral moeite met het ontbreken van elke verwijzing naar democratisering van het onderwijs. Zo wordt er in tegenstelling tot het Vlaamse Hobudekreet met geen woord gerept over sociale voorzieningen voor hogeschoolstudenten, zoals die bestaan aan de universiteiten (restaurants, huisvesting, ...). Dat zou ook wel kunnen verklaren waarom de protesten in Vlaanderen minder heftig waren dan in Wallonië. Van den Bossche speelde het veel tactischer. Samen met de schaalvergroting schonk hij immers een jaarlijks bedrag van drieduizend frank per student voor sociale voorzieningen. In Wallonië is er wel een doorbraak op het vlak van de studenten-vertegenwoordiging. Het dekreet regelt de vertegenwoordiging van één student per Grande Ecole.

Pleister

Het is slechts de laatste weken dat de studenten met overleg iets hebben kunnen bereiken. Dit lijkt nochtans maar een pleister op een houten been te zijn: ten eerste was het te laat (net voor de stemming), en ten tweede gaat het voornamelijk over de uitvoeringsmodaliteiten en niet over de principes van het dekreet. Vooral de PS (bij monde van minister-president Laurette Onkelinx en Philippe Busquin) liet de deur op een kier.

Na een overlegvergadering van woensdag stelde Onkelinx een amendement voor in verband met de financiering: indien de stijging van het aantal studenten meer dan twintig procent bedraagt, dan krijgt de school een docent per veertig studenten. Onkelinx benadrukte wel het uitzonderingskarakter ervan. Daarnaast is er ook gepraat over uitvoeringsmodaliteiten. Zo belooft Onkelinx dat er een goede informatiedoorstroming naar de hogescholen zal zijn bij het oprichten van de 25 Grandes Ecoles, waarbij ze de mogelijkheid krijgen om opmerkingen te geven.

Steven Van Garsse
Peter Van Rompaey

Waalse studenten tegen plan Lebrun Grootste betoging van het jaar

De acties die de Waalse studenten nu al enkele maanden aan het voeren zijn tegen de hervormingsplannen van minister van Onderwijs Lebrun waren van lange adem: stakingen, bezettingen, prikkaties en lokale betogingen, de laatste tijd zelfs nagenoeg elke dag. Hoewel de acties niet veel zoden aan de dijk hebben gebracht, mag de betoging van vorige week dinsdag toch tot een van de meest geslaagde gerekend worden. Meer dan drieëntwintigduizend studenten, de organisatoren hadden dat zelf niet verwacht. En vooral het ongenoegen ten aanzien van Lebrun droop ervan af. Een relaas.

De betoging volgde een enigszins onorthodoxe weg. Ze vertrok aan het Rouppelein, passeerde dan weer enkele traditionele punten zoals een stuk van de kleine ring, maar vervolgde dan de weg richting noordoosten van het stad en eindigde dus niet, zoals gewoonlijk, aan het Noordstation, maar aan de ambassade van Luxemburg. Het liek er in eerste instantie op dat het een entoesiaste betoging ging worden. Het was nogal wat animatie op het Rouppelein — veel spandoeken, een zelfgemaakte grazerik, veel lawaai — maar de grote omvang van de betoging kon niet verhinderen dat het een nogal logge bedoening werd. Het was wel een indrukwekkend zicht aan het Centraal Station. De betogers bleven maar komen vanachter de berg aan de Kapellekerk. Bij de ontbinding van de betoging werden enkele relletjes vastgesteld.

Aanwezig waren vooral studenten van de Brusselse hogescholen, maar ook hogeschoolstudenten uit Luik, universiteitsstudenten, sympathisanten en hier en daar zelfs enkele humaniorastudenten. Ze leken één ding gemeen te hebben: een grondige afkeer van Lebrun. "Lebrun is een klootzak",

binet van Lebrun, met Lebrun zelf, maar er wordt geen rekening gehouden met onze wensen."

Opvallend is wel de solidariteit tussen de studenten. Een student verpleegkunde: "We zijn er allemaal mee begaan. Zelfs als bepaalde instellingen niets te maken hebben met de hervormingen (de universiteiten bijvoorbeeld, nvd.) is het de solidariteit die tussenkort".

Een groepje humaniorastudenten dat mee is komen betogeren, vraagt om geïnterviewd te worden. Ze doen hun beklag over de prefect die aanvankelijk had toegestaan om te gaan betogen, maar die het de dag zelf had verboden. "We gaan nu gestraft worden." Waarom betogen ze dan toch mee? "Ik had gehoord van de betoging en aangezien we in het laatste jaar zitten, hebben we volgend jaar ook te maken met de hervormingsplannen. Ik vond dus dat er ook bij ons iets moest gebeuren. Ik ben dan pamphletjes beginnen uitdelen aan de schoolpoort. Aanvankelijk ging bijna iedereen mee betogen maar nu de prefect heeft gedeugd met straffen zijn een heleboel klasgenoten thuisgebleven." Als we ten slotte een aantal jongens en meisjes van Alternative Libertaire (Brusselse anarchisten) vragen waarom ze meebetogen, krijgen we enkel een schreeuw te horen.

zegt een studente communicatie, "nee, nu even serieus", gaat iemand anders verder, "Lebrun weet niet waarover hij praat, hij denkt alleen aan zijn geld, terwijl hij beter aan ons zou denken. Ze zeggen toch altijd dat wij de toekomst van morgen zijn. Het is eigenlijk niet normaal dat iemand als Lebrun minister van Onderwijs kan worden: hij is niet getrouwd en heeft geen kinderen."

Philippe Henry, voorzitter van de Waalse studentenkoepel FEF, legt ons uit vanwaar dergelijke reacties komen: "Veel van die hogeschoolstudenten zijn het meer dan beu om al een jaar aktie te voeren en niet te worden betrokken bij de totstandkoming van het dekreet. We hebben verschillende gesprekken gevoerd met het ka-

In tegenstelling tot andere betogingen leken de meeste betogers vrij goed te weten waar het overgaat. Vooral de bekommernis rond de kwaliteit van het onderwijs lijkt de meeste studenten hoog te zitten. "Lebrun wil onder andere de financiering laten afhankelijk van het slaagpercentage van de studenten. En daar zijn we tegen, we willen kwaliteitsonderwijs." En dergelijke kwaliteitsonderwijs, zo argumenteren velen, zal er zeker niet op voortgaan als de klassen groter worden. Alsof de massabetoging van dinsdag nog niet genoeg was, werden de acties de dagen die volgden nog voortgezet. Ze krijgen daarbij niet alleen de steun van de Waalse oppositie (Ecolo en PRL) maar ook de vakbonden scharen zich achter de eisen van de studenten. Donderdag, de dag van de stemming waren er op een zestal plaatsen in Wallonië en Brussel nog lokale acties. Zo kwamen in Brussel op het Muntplein nog eens 2000 studenten op straat. Bovendien houdt men er nog niet mee op, zelfs niet nu het dekreet gestemd is. Vrijdag werd er blok gereden op de autosnelweg... aan 20 km per uur. "We kunnen nog altijd druk uitoefenen op de uitvoeringsmodaliteiten", aldus Philippe Henry. Bovendien moet men rekening houden met dat andere dekreet dat er aan het aankomen is. Dat met betrekking tot de financiering van de universiteiten.

Steven Van Garsse
Peter Van Rompaey
Volgende week gaan we dieper in op het tweede dekreet in wording met betrekking tot de financiering van de Waalse universiteiten.

40.000

vervolg van pag. 1
gelden vrij laten. Daarmee laat hij de facto de deur open voor inschrijvingsgelden van minstens 40.000 frank. De plannen van Van den Bossche gaan bijgevolg lijnrecht in tegen de democratisering van het onderwijs. Het voortgezet academisch onderwijs zou door de hoge inschrijvingsgelden immers alleen nog weggelegd zijn voor de goeude student.

Dat betekent niet dat er niet dringend moet nagedacht worden over het belang en de waarde van voortgezette academische opleidingen. Dat het bezit van een tweede diploma steeds belangrijker wordt en dat hierdoor de waarde van het basissdiploma vermindert, is een verontrustende evolutie. De inschrijvingsgelden vrij laten, is echter niet de manier om daar iets aan te doen.

Peter Van Rompaey
Op pagina 5 besteden we nog meer aandacht aan de financiering van de universiteit.

De kinderen van Lebrun

(foto Tom Van Thienen)

Derde editie 'Studentenrecht' Stages in plaats van legerdienst

En goede maand geleden verscheen bij Acco de derde editie van 'Studentenrecht. Sociale en juridische gids voor de student hoger onderwijs'. De vorige editie dateert nog maar van 1991, maar blijkbaar is er ondertussen genoeg veranderd om een nieuwe uitgave te rechtvaardigen. Het deel over de legerdienst is verdwenen en in de plaats kwam — voor het eerst — een bijdrage over de stage. Een deel over studentenvertegenwoordiging is er nog steeds niet.

Het boek 'Studentenrecht' is een project van de dienst Studentenvoorzieningen van de KU Leuven. Met 'Studentenrecht' beoogt die een betere verspreiding van de kennis van het sociaal-juridisch statuut van de student. Beter, want er is natuurlijk al een pak informatie. Iedere student krijgt jaarlijks wel een aantal folders in zijn handen gestopt waarin hem wordt uitgelegd wat hij bijvoorbeeld moet doen om een beurs te krijgen of welke zijn rechten zijn bij eksamens. Vaak zijn dergelijke brochures niet volledig. En bovendien moet je al een aardige kollektie aanleggen voordat je een iets of wat behoorlijk overzicht van je rechten en plichten als student hebt. 'Studentenrecht' tracht dat allemaal in één boek te bundelen.

Kwestie

Gedetailleerde verwijzingen naar de wettesten zelf worden de geleerde lezer niet onthouden. Daarvoor moet hij dan wel het notenapparaat raadplegen. Een van de belangrijkste doelstellingen van de auteurs was namelijk een praktisch handtebaar werk af te leveren. Het boek is niet in de eerste plaats gemaakt voor juristen, maar wel voor onderwijsdeskundigen en adviseurs. De achterflap vermeldt bovendien dat ook studenten en ouders er een antwoord kunnen vinden op hun vragen, maar dat zal in de praktijk waarschijnlijk weinig gebeuren. Zo vlot leesbaar is het boek nu ook weer niet. Daar komt nog bij dat velen wanneer ze een vraag hebben zich eerder tot een of andere dienstverlenende instantie zullen wenden, zoals bijvoorbeeld ziekenfondsen en vakbonden. Aan onze universiteit kan je terecht bij diensten van Studentenvoorzieningen zoals de Sociale Dienst, de Juridische Dienst of de Huisvestingsdienst. Lieve Van Hoestenbergh van die Juridische Dienst was trouwens eindredacteur van dit boek en schreef verder vijf delen. Haar collega van de Sociale Dienst, Frans Devenyns, tekende voor het deel over studietoelagen.

Globaal

De verschillende problematieken zijn samengebracht in elf delen. De eerste drie geven samen een globaal beeld van wat je als student mag verwachten inzake financiering, zoals studietoelagen, kinderbijslagen en fiscale voordelen. Een student met onvoldoende inkomsten die niet kan terugvallen op zogenaamde onderhoudsplichtigen kan echter nog altijd aankloppen bij het OCMW (in de regel dat van de gemeente waar de ouders wonen) voor een bestaansminimum of periodieke financiële steun. Belangrijkste voorwaarden daarbij zijn dat de student geen toereikende bestaansmiddelen heeft, niet in staat is die "door eigen inspanningen of op een andere manier te verwerven" en — specifiek voor studenten — "dat de betrokkene nog geen afstudeerdiploma bezit dat hem redelijke kansen op tewerkstelling biedt."

Nieuw is zoals al gezegd deel zeven, 'De stage'. Al of niet toevallig gebeurt dat trouwens net op het moment dat er eindelijk een eerste aanzet wordt gegeven voor een gesubsidieerde so-

ciale sektor in de hogescholen, waar stages vaak een veel prominenter plaats innemen in het studieverloop. Dit deel gaat uitgebreid in op het statuut van de student-stagiair. Hij blijft het statuut van student behouden, maar voor de toepassing van sommige reglementeringen wordt hij gelijkgesteld met de werknemers van zijn stageplaats. Een niet te onderschatten probleem is dat er momenteel voor de universiteitsstudent geen enkele wettelijke regeling is betreffende stage-kontrakten en de inhoud daarvan. Die kwestie werd onlangs ook nog door Medika, de kring van de geneeskundestudenten, aangekaart. 'Studentenrecht' pleit voor een wettelijke regeling in alle onderwijsniveaus en geeft als voorbeeld het uitgebreide besluit zoals dat sinds drie jaar bestaat voor verpleegkundigen in opleiding. Daarin is bijvoorbeeld een schriftelijke stage-overeenkomst tussen de onderwijsinstelling en de stageplaats verplicht.

Het deel over 'De jobstudent' is natuurlijk een vaste waarde, maar het blijkt er in elk geval uit dat wie 'in orde' wil zijn zich toch best degelijk informeert. Om maar een voorbeeld te noemen: een studentenjob in de zomermaanden juist na men afgestudeerd is en waarvoor geen sociale-zekerheidsbijdragen moeten betaald worden, zorgt voor een langere wachttijd. Hetzelfde geval maar met sociale-zekerheidsbijdragen, verkort die wachttijd.

Ruimte

De twee volgende delen hebben een meer internationaal karakter en behandelen achtereenvolgens studies in de Europese Unie (EU) en de rechtspositie van de student afkomstig uit een

land dat niet behoort tot de Europese Economische Ruimte, kortweg EER (ofwel de EU plus IJsland, Finland, Noorwegen, Oostenrijk en Zweden). Wat studies in de EU betreft, ook na het Verdrag van Maastricht is de taak van de EU alleen aanvullend of stimulerend. Stimuleren betekent wel het stimuleren van samenwerking tussen onderwijs en industrie, met weinig aandacht voor niet-ekonomisch interessante factoren. 'Aanvullend' zijn in elk geval de bekende programma's zoals Comett, Lingua en Erasmus. Die zullen in de toekomst opgaan in Leonardo voor beroepsopleidingen en Socrates voor onderwijs. Hoe die er precies gaan uitzien, is nog niet helemaal duidelijk, maar het huidige aanbod wordt in elk geval gestroomlijnd. Wat Socrates betreft, moet er een "institutioneel kontrakt" komen dat de afzonderlijke kontrakten voor ieder samenwerkingsprogramma moet vervangen. Die programma's zullen ook opgaan in tematische of regionale netwerken tussen instellingen van hoger onderwijs. Minstens tot het einde van het volgend academiejaar blijft alles echter nog bij het oude.

Voorbeeld

Voor studenten die niet afkomstig zijn uit een EER-land, geldt hetzelfde als voor hun niet-studerende landgenoten: je raakt ons land makkelijker uit dan in. Het deel dat de rechtspositie van deze studenten behandelt, bestaat dan ook grotendeels uit het hoofdstuk dat de verblijfsvoorwaarden van deze groep regelt. Een daarvan is het verkrijgen van een attest van een onderwijsinstelling. "Opvallend is dat het de onderwijsinstellingen zijn die via hun beleid met betrekking tot de inschrijving van buitenlandse studenten een beslissende rol vervullen bij hun toelating tot het grondgebied." De KU Leuven kreeg vorig jaar in dat verband heel wat kritiek te slikken, toen zij besliste dat niet-EU-studenten toelating moeten vragen om te bissen, een maatregel die voor EU-studenten niet geldt.

'Studentenrecht' behandelt al die problematieken natuurlijk uitvoerig, en belicht verder ook nog de situatie

(foto Tony Meert)

van een student bij ziekte en ongeval, wat betreft huisvesting en ten slotte de overgang naar de arbeidsmarkt.

Waar geen aandacht aan besteed wordt, zijn de kollektieve rechten van studenten, met name hun recht op vertegenwoordiging in allerlei organen in de eigen onderwijsinstelling en op het Vlaamse niveau. Daar valt namelijk ook nog aardig wat beleidswerk te verrichten. Om maar een voorbeeld te geven, aan de KU Leuven zetelen de studenten nog altijd niet in het hoogste bestuursorgaan, de Raad van Beheer. Aan de Gentse universiteit en aan de VUB hebben studenten wel

vertegenwoordigers in dat hoogste bestuursorgaan. Die verschillen tussen de diverse universiteiten hebben te maken met de ruimte die de wetgever hier aan de universiteiten liet. 'Studentenrecht' is nog steeds een zeer degelijke publikatie, maar "een antwoord op alle vragen over de rechten en de plichten van de student" geeft ze dus vooralsnog niet.

Kris Jacobs

'Studentenrecht. Sociale en juridische gids voor de student hoger onderwijs' verscheen bij Acco, telt 375 pagina's en kost 980 frank.

Raad van State buitenspel gezet

Studentenrecht niet gerespekteerd

Wie het oneens is met een examenbeslissing, kan onder andere klacht indienen bij de Raad van State. Dit laatste dient in principe binnen de zestig dagen na de beslissing te gebeuren. Door een wetswijziging wordt die termijn oneindig als het examenformulier de mogelijkheid om in beroep te gaan niet vermeldt. De werkgroep examenreglement van de KU Leuven heeft desondanks besloten die mogelijkheid niet te vermelden, maar met een truukje de beroepstermijn toch op zestig dagen te houden. Kringraad, de geleding van de studentenbeweging die zich met onderwijsmateries bezig houdt, tekent formeel bezwaar aan tegen deze beslissing.

Naar de Raad van State gaan, is niet de enige manier om iets aan een examenbeslissing te doen. Wie zich bij de eksamen onrechtmatig behandeld voelt, kan zich in eerste instantie tot de universiteit wenden en klacht indienen bij de ombudsman of bij de voorzitter van de examenkommissie. Als er louter materiële vergissingen gebeurd zijn, die niet van die aard zijn dat ze de beslissing van de examenkommissie kunnen beïnvloeden, worden die onmiddellijk door de voorzitter hersteld. Het kan bijvoorbeeld gebeuren dat er een verkeerde uitslag

wordt afgedrukt of geproklameerd. Zo'n vergissing moet dan wel gemeld worden ten laatste zestig dagen na de beraadslaging door de examenkommissie.

Stappen

Vergissingen of onregelmatigheden die de geldigheid van een door de examenkommissie genomen beslissing in het gedrang brengen — een prof heeft bijvoorbeeld verkeerde punten doorgegeven aan de commissie —, worden door de examenkommissie hersteld. De examenkommissie wordt hiervoor in buitengewone zitting bijeengeroepen door haar voorzitter, eventueel op verzoek van de voorzitter studentenaangelegenheden Professor Masschelein, die de betrokkenen heeft gehoord.

Buiten de universiteit kan een student ook beroep aantekenen tegen de beslissing van een examenkommissie. Dat kan ondermeer gebeuren bij de Raad van State die de schorsing of de nietigverklaring van de beslissing kan vorderen. Tot voor kort moest dit altijd ten laatste 60 dagen na de beslissing van de examenkommissie

gebeuren. Stappen om binnen de universiteit iets aan de beslissing te veranderen, — kontakten over en weer tussen student en eksaminator, ombudsman, voorzitter van de examenkommissie, enzovoort — konden deze termijn niet opheffen, maar verhoogden het risico dat het beroep bij de Raad van State te laat kwam. Sinds 24 maart bepaalt een wetswijziging echter dat de beroepstermijn oneindig wordt als de beroepsmogelijkheid en de procedure op elk individueel document (de eksamenresultaten) niet vermeld is. De wetswijziging kwam tot stand in het kader van de openbaarheid van bestuur. De vermelding van de beroepsmogelijkheid, en vorm en termijn waarbinnen dat moet gebeuren, moet toegevoegd worden. Het geeft de student meer inzicht in zijn rechten en verlaagt aldus de kans dat men laattijdig beroep indient bij de Raad van State.

De werkgroep examenreglement van de KU Leuven vindt dit blijkbaar minder belangrijk. Zij stelt dat de beoogde vermelding bij de eksamenresultaten van 25.000 studenten te kompleks is. Het mag nochtans geen enkel probleem vormen om de beroepsmogelijkheid op de achterkant van de eksamenresultaten te drukken. Maar er is, aldus de werkgroep, nog het "alarmerend of op zijn minst verwarring stichtende karakter van dergelijke vermelding." Daarom opteert de werkgroep voor een wijziging van het examenreglement om "eventuele procedures voor de Raad van State zoveel mogelijk te voorkomen (filtereffect) door de inschakeling van een verplichte voorafgaande administratieve beroepsprocedure bij de Voorzitter Studentenaangelegenheden." Deze laatste zou dan als het ware in 'eerste aanleg' uitspraak doen, waarte-

gen beroep bij de Raad van State mogelijk zou blijven.

Bij de werkgroep lijkt men zich hier niet om de rechten van de student te bekommeren maar veeleer om de goede naam van de KU Leuven. Omdat zo'n proces de universiteit in een negatief daglicht stelt, wil men dat zoveel mogelijk vermijden. In plaats van de student, zoals de nieuwe wet beoogt, de mogelijkheid te geven om optimaal gebruik te maken van zijn recht tot beroep, probeert men die zoveel mogelijk af te remmen. Bovendien, zo stelt men, krijgt men op die manier "een perfect overzicht van alle mogelijke betwistingen en welke dossiers er in de fakulteiten misschien best nog een tijdje bewaard worden."

Rem

Konkreet vertaalt dit alles zich als volgt. Op het meegedeelde resultatenblad zal een vermelding komen, niet van de beroepsmogelijkheid bij de Raad van State maar van die bij de voorzitter Studentenaangelegenheden. Hierbij kunnen we ons de vraag stellen of dat ook niet "te kompleks is bij de individuele schriftelijke mededeling van eksamenresultaten aan ongeveer 25.000 studenten". Als een mogelijke betwisting niet opgelost geraakt, moet elke student dus eerst naar de voorzitter Studentenaangelegenheden: die onderzoekt de beslissing van de examenkommissie en kan vragen een fout recht te zetten, het oordeel zo nodig beter gemotiveerd te bevestigen of een totaal andere beslissing te nemen. De Voorzitter Studentenaangelegenheden zou op die manier een erg ambigue rol vervullen. Hij zou immers zowel de functie van 'bemiddelaar' als 'rechter' vervullen, wat voor elke serieuze vorm van rechtspraak taboe is. Kringraad heeft dan ook unaniem besloten zich tegen deze plannen te verzetten.

Peter Van Rompaey

Tiensestraat 64, Leuven
Tel. 016/20.22.24 Fax. 016/20.58.45
LUB TRAVEL

Superaanbiedingen skivakanties

- * Vanjany (Alpe d'Huez) vanaf 9.000 frank (car + app. bezet dr. 6 pers. + les + mat. + skipas beginners)
- * Val di Fiemme vanaf 9.990 frank (car + hotel HP + les + mat. + skipas beginners)

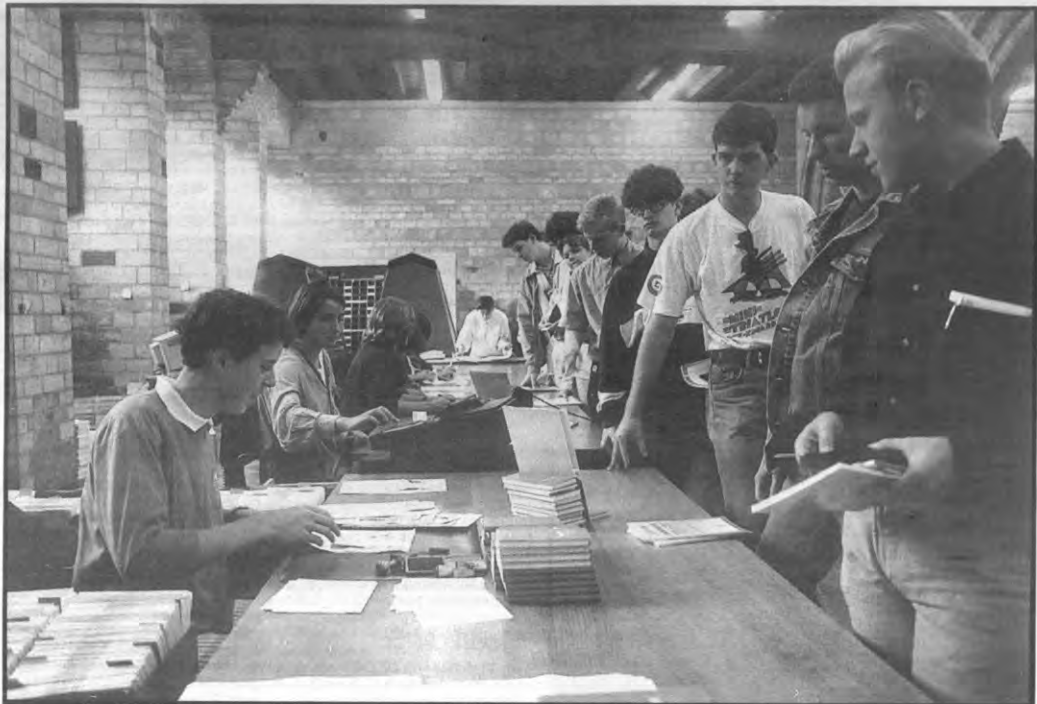
De relaties tussen de verschillende fakulteiten aan de KU Leuven zijn er de laatste twee jaar zeker niet op verbeterd. De gemoederen worden verhit door de invoering van een nieuwe interne verdeelsleutel van het universiteitsgeld: de reallokatie. Fakulteiten als Politieke en Sociale Wetenschappen zouden zwaar moeten inleveren ten gunste van Landbouw en Psychologie. Andere dekanen blijven op hun geldhonger zitten. De nieuwe verdeelsleutel is een felbevochten, maar verdeidbaar compromis. Iedereen is immers ontevreden.

De universiteit kreeg in '94 ongeveer 6,8 miljard frank op haar bankrekening gestort. Die uitkering varieert jaarlijks in functie van het aantal studenten van respectievelijk klasse A, B en C (zie kader: de regel van drie). Dat geld verdeelt de universiteit dan op haar beurt onder de verschillende fakulteiten. Zo'n verdeling kan natuurlijk op verschillende manieren gebeuren. Hoe precies, dat vormt de inzet van een hevige polemiek.

De oude verdeelsleutel was nogal onduidelijk gestructureerd en had een vrij tentatief karakter. Daardoor was de evolutie ervan moeilijk voorspelbaar. Die onzekerheid maakte het de dekanen bijna onmogelijk om aan lange-termijnplanning te doen. Na verloop van tijd doken er dan ook problemen op bij fakulteiten als Psychologie, Landbouwwetenschappen en ook Economie. De wanverhouding tussen het aantal studenten en het beperkte professorenbestand bleef maar toenemen, terwijl er binnen die fakulteiten te weinig fondsen beschikbaar waren om het noodzakelijke extra (akademisch) personeel in dienst te nemen. De onderomkaderde fakulteiten lonkten onomwonden naar fakulteiten als Politieke en Sociale Wetenschappen. Die hadden, zo zeiden ze, een veel komfortabelere stafbezetting. De vraag naar een herverdeling van de middelen was dan ook niet uit te lucht.

Er volgden dan twee jaren van bevestigingen en touwtrekken in de Akademische Raad, echter zonder resultaat. Het volgende jaar probeerde de rector een vergelijk te vinden door telkens met de verschillende dekanen afzonderlijk te overleggen. Intussen werkten twee specialisten van de dienst Studie en Planning het ene voorstel na het andere uit. Maar het ene voorstel na het andere sneuvelde. Uiteindelijk bereikte men met versie 2.4 van de opeenvolgende plannen een broos evenwicht, dat in ieders ogen genade kon vinden, zij het bij sommige met tegenzin (zie kader: Tranen van dekanen).

Het consensusmodel is het resultaat van een eindeloos wikkelen en wegen. Het blinkt dan ook uit in kom-

Nieuwe verdeelsleutel fakulteitsfondsen Broederlijk herverdelen

pleksiteit en onoverzichtelijkheid. Ruwweg komt het er op neer dat 75 procent van de middelen wordt verdeeld onder de fakulteiten op basis van het aantal studenten, gewogen volgens de klasse waartoe ze behoren. De 1-2-3-regel wordt dus doorgetrokken op het niveau van de fakulteiten. Daardoor wordt bijvoorbeeld een laatstejaarsstudent Geneeskunde drie keer zoveel gesubsidieerd als een eerstejaars Filosoof, al is die regel in de praktijk wel zo bijgeschaafd dat het resultaat niet al te veel afwijkt van het oude allokatie-model.

Ontevreden

Voorts hangt de middelentoe wijzing voor 5 procent af van de diversiteit van het opleidingsaanbod, het aantal studierichtingen per fakulteit dus. 10 procent van de fondsen wordt toegewezen aan de hand van het aantal doktoren per fakulteit. En nog eens 10 procent is gebaseerd op de hoeveelheid extern aangevraagd onderzoeksmiddelen. Onderzoeksinspanningen met eigen middelen worden dus niet in rekening gebracht. Ook het uiteindelijke resultaat, de kwalitatieve output van een onder-

zoek wordt buiten beschouwing gelaten. De opstellers van het model zijn immers van oordeel dat die niet bedjfeld kunnen worden.

Een ander belangrijk probleem van het model is het multiplikatoreffekt. Fakulteiten met weinig doktoren krijgen immers relatief minder middelen. Het gevaar bestaat dan dat het volgende jaar minder doktoren gefinancierd kunnen worden, waardoor men opnieuw op minder geld aanspraak kan maken. Kortom, een neerwaarts spiraal.

Een vergelijkbaar effect speelt bij het aantrekken van externe onderzoeksmiddelen. Hoe meer een fakulteit kan binnenrijven via externe fondsen, hoe meer universiteitsfondsen ze er bovenop krijgt. Bovendien speelt hier de traditionele tweespalt tussen humane en eksakte/toegestapte wetenschappen. De nieuwe verdeelsleutel belooft immers het aantrekken van externe middelen, maar dit ligt traditioneel veel makkelijker voor de meer commercieel georiënteerde, toegestapte wetenschappen. Fakulteiten in studiedomeinen die niet zo goed in de markt liggen, dreigen uit de boot te vallen. Bij zijn openingsrede van het academiejaar riep rector Dilemans nog op tot "lange-termijn-onderzoek ten dienste van de maatschappij".

Het organiseren van de reallokatie per groep (humane, eksakte en biomedische wetenschappen), althans voor de 10 procent die op de externe middelen slaat, zou een oplossing kunnen bieden. En ook de (niet-kom-

merciële) toelagen van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (NFWO) kunnen de scheve verhoudingen wat rechtbreken.

Al bij al zijn de aanbevelingen van het nieuwe model voor sommige fakulteiten wel vrij drastisch te noemen (zie tabel). Een onmiddellijke en volledige implementatie zou al te veel kwaad bloed gezet hebben. Daarom werd de uitvoering van het oorspronkelijke plan gespreid over twee jaar en voor een deel zelfs nog langer uitgesteld. Zo wordt het voor de geveerde fakulteiten wat makkelijker de besparingen via emeritaten te realiseren, profen op leeftijd kunnen op rust gesteld worden.

Symbol

Na druk gelobby kwam er ook nog de tijdelijke invoering van een tolerantiedrempel voor overbesteding in, een fakulteit mag voorlopig nog tot 7 procent 'te veel' personeel in dienst houden. En ten slotte werd besloten een solidariteitsfonds onder de fakulteiten te creëren. Dat fonds moet helpen om de kwalijke gevolgen van de herstructurering te verzachten.

Het reallokatiemodel is uiteindelijk toch door alle dekanen — minzaam dankend — aanvaard. Het is een kompleks en sterk geamendeerd fabriekat geworden. Bovendien draagt het enkele perife mechanismen in zich. Maar het vervangt het oude, ondoorzichtige kluisen door een bruikbaar instrument met relatief makkelijk kwantificeerbare criteria.

Tranen van dekanen

Sommige dekanen zijn niet zo'n beetje misnoegd over de gang van zaken. Door de verregaande afzwakking van het oorspronkelijke opzet krijgen ze (veel) minder extra middelen dan aanvankelijk vooropgesteld was. Dekaan Goedseels van Landbouw lacht maar zuur. Professor Delbecq van Psychologie had vooraf bedreigd met een (gedeeltelijke) numerus clausus om zijn eisen kracht bij te zetten. Nu verbijt hij sereen zijn ontgoocheling over het magere resultaat, maar stelt zich zeer begripvol op. Hij weet uit eigen ervaring hoe moeilijk het voor een fakulteit is in het eigen vlees te moeten snijden. Prodokaan Jacques Vander Eecken had bij zijn aftreden gehoopt op een flinke compensatie voor de jarenlang fiks aangroeiende studentenpopulatie op zijn fakulteit Economie. Die opwaardering was in de vroegste voorstellen ook voorzien, maar werd in de opeenvolgende aanpassingen volledig ongedaan gemaakt.

Aan de kant van de verliezers is professor Lamberts van Letteren het na jarenlang inleveringen al gewoon. Hij is al blij dat hij niet nog meer kredieten hoeft af te staan. De dekanen Delobel en De Fleurquin van Godgeleerdheid en Kerkelijk Recht lijken al even gelaten hun lot in handen van de Heer te leggen. Professor Maes van Pol en Soc weert zich echter als een duivel in een wijwatervat. De criteria van het reallokatiemodel spelen sterk in het nadeel van zijn fakulteit. Het is dan ook vooral op zijn aandringen dat de soepele uitvoeringsmodaliteiten er kwamen, nadat er zelfs sprake van was dat zijn fakulteit gedeeltelijk zou weigeren de opgelegde besparing uit te voeren.

Zo weet men tenminste waar men aan toe is en kan men plannen op langere termijn maken. Het kwantitatief karakter vormt echter ook de grote zwakte van de konstruktie. Onderwijs en onderzoek zijn nu eenmaal veel meer kwalitatieve begrippen die nauwelijks in cijferjes te vatten zijn.

Ten slotte wordt tegelijkertijd met de nieuwe verdeelsleutel ook een besparing doorgevoerd. Van alle in te leveren kredieten wordt 12,5 procent als 'manoevreerruimte' achtergehouden en dus niet onder andere fakulteiten herverdeeld. Die ingreep is niet overbodig. De overheidstoelagen van dit jaar volstaat niet om de (door de overheid gedekreterde) loonstijgingen te bekostigen. Bovendien heeft onderwijsminister Luc Van den Bossche aangekondigd dat hij een aantal Voortgezette Akademische Opleidingen (VAO) niet meer zal subsidiëren (zie voorpagina). De KU Leuven krijgt het door deze bijkomende maatregel wel erg moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Daarom overweegt de unief zelfs ernstig om een deficitaire begroting in te dienen bij de minister van Onderwijs, al is het maar als symbolische noodkreet.

Peter Van Rompaey
Jonis Vanden Houitte

De regel van drie

Het decreet Coens van 1991 over de Vlaamse universiteiten deelt alle studenten in drie klassen in, afhankelijk van de opleiding die ze volgen. Tot klasse A behoren de kandidaturen en licenties van Humane wetenschappen, tot klasse B de kandidaturen en licenties Lichamelijke Opvoeding, Kinesiterapie en Wetenschappen en de kandidaturen Toegestapte Wetenschappen, ingenieurs- en artsopleidingen, tot de klasse C behoren de tweede cyclus van ingenieurs- en artsopleidingen.

De financiering van alle universiteiten, dus ook de KU Leuven, gebeurt vervolgens gedeeltelijk via de toewijzing van onderwijsbelastingseenheden (OBE's). Elke unief krijgt per student van klasse A, B en C respectievelijk 1, 2 en 3 OBE's toebedeeld. Zo krijgt de KUL voor een student ingeschreven in Germaanse Talen bijvoorbeeld één OBE. Voor een laatstejaars student Geneeskunde krijgt de unief dan weer drie OBE's. Het verschil in financiering vloeit voort uit de verschil in kosten van de studies.

Met 22.295 financierbare studenten kon de universiteit in '94 op 35.210 OBE's rekenen. Een OBE is aan zijn huidige koers goed voor 97.402 frank en zal voor 1995 met 1,14 vermenigvuldigd worden. Reken zelf maar uit hoeveel subsidie u waard bent.

(pvr/jvh)

Verdeelsleutel	Oud (in RE)	Vershil (in RE)	Nieuw (in RE)
Godgeleerdheid	75,15	-16,69	58,46
Kerkelijk Recht	8,15	-3,41	4,74
Rechten	218,78	0,00	218,78
Economie	263,00	0,00	263,00
Pol&Soc	111,11	-14,77	96,34
Wijshgeerte	54,71	8,10	62,81
Letteren	249,56	-6,95	242,61
Psychologie	171,31	24,47	195,78
Wetenschappen	471,34	-21,89	449,45
Burgerl. ir.	465,95	0,00	465,95
Landbouw	151,27	23,97	175,24
Geneeskunde	685,90	0,00	685,90
Farmacie	96,08	0,00	96,08
L.O.&Kinesiterapie	119,20	0,00	119,20
Totaal	3141,51	-7,17	3134,34

De KU Leuven verdeelt haar geld onder haar fakulteiten, uitgedrukt in reken-eenheden (RE). Een RE komt zowat overeen met het jaaron van een assistent. De gemiddelde prof doet het voor twee. In de tabel is de oude en nieuwe verdeelsleutel toegepast op de gegevens van '94. De implementatie van de nieuwe sleutel geeft zo een goed beeld van hoe de nieuwe fondsenopdeling na volledige uitvoering er zou moeten uitzien.

Boodschap in een festivalletje

Op 29 oktober organiseert Kerosene in samenwerking met de Kontichse Lintfabriek — die vorige week nog het skatepunk-kombo SNFU naar Leuven haalde — een mini-festival in zaal Corso. Beide organisaties brengen meestal kompromisloze maar kwaliteitsvolle gitaarmuziek, die gezellig ruikt naar punk en hardcore. Dat zal nu niet anders zijn, al bevat het festival genoeg verscheidenheid in zijn eenheid om een volle dag te kunnen boeien. En met NoMeansNo op top of the bill kan er sowieso moeilijk iets fout lopen.

Vanaf 14 uur mag je binnen. En je komt beter op tijd want om 22 uur is het al afgelopen. Dan heeft de politie namelijk de avondklok ingesteld om de Leuvense burger toe te laten ongestoord naar zijn laatavondfilm te kijken. Dit festival begint, zoals wel vaker gebeurt, met een Belgische groep: Buttweiser. Zij zullen zelf wel voor hun fans zorgen en die kunnen u aan de toog ongetwijfeld alles over deze groep vertellen.

Interessanter wordt het met het Australische Front End Loader. Zij maken hardcore in de beste melodieuze traditie van Hüsker Dü. De band uit Sydney klinkt niet altijd even origineel maar dat is nauwelijks een verwijt in een genre waar oorspronkelijkheid geen verdienste is. Ze kleuren netjes binnen de lijnen van de loeharde gitaarmuziek en zijn aldus ideaal als achtergrondmuziek om uw nekspielen wat los te gooien.

Daarna is het tijd voor iets helemaal anders. Ongeveer een jaar geleden bracht de Nederlandse groep De Kift eindelijk zijn debuut-cd uit met als veelzeggende titel: 'Krankenhuis'. De cd ziet er uit als een (houten) juwelendoosje en eigenlijk is hij dat ook. 'Krankenhuis' bevat veertien parels van Nederlandstalig getoonzet proza. Muzikaal mengt De Kift de vervreemdende vrolijkheid van een fanfare met de tristesse en Weltschmerz van een tango, op smaak gebracht met voldoende Nederpunk à la The Ex. Ook Tom Waits en Tom Cora piepen om de hoek, maar weten zich te beheersen want de intense teksten verdragen alleen soberheid.

Rood

In de wereld van De Kift is het altijd oorlog en is het het bloed van jonge soldaten dat de sneeuw rood kleurt. De teksten zijn gebaseerd op het werk van grote oorlogsschrijvers als Erich Maria Remarque ('All Quiet From the Western Front'). Veel redenen om te lachen zijn er dan ook niet: 'Krankenhuis' is de soundtrack bij de Dog

Oordeels.

De vraag is alleen wat daar live van over blijft. De Kift maakt muziek die aandacht vraagt en dat is op een festival niet zo evident. Het is goed mogelijk dat de helft van het publiek geen boodschap heeft aan dit concert en toe voor de andere helft onmogelijk maakt om zich te laten meevoren door de groep. Want ook al beschikt het trio over voldoende podium-ervaring en worden ze live vervogd door nog een trits andere muzikanten, toch zal het optreden vaak meer weg hebben van een poëzie-performance. De bezwerende stem van zanger Ferry Heyne doet immers onvermijdelijk denken aan de Nederlandse beat poets Johnny the Self-kicker en Simon Vinckenooch of zelfs aan Lucebert. Dit optreden wordt hoedanook iets apart.

Trits

En dan moet de topper nog komen. Dat NoMeansNo komt, is op zich al een evenement. De groep koos in zijn vijftien jaar van bestaan zelden de gemakkelijkste weg. Ontstaan vlak na de eerste punkgolfs, roeide de groep voortdurend tegen de stroom in en vooral de laatste tijd — na het weggaan van gitarist Andy Kerr — werd ernstig getwijfeld aan de vitaliteit van de Canadezen. Maar NMN sloeg keihard terug met de cd 'Why do they call me Mr. Happy?' die kwa ontorekeningsvatbaarheid gerust naast het oudere werk mag staan. Dit jaar voegden Mr. Right en Mr. Wrong — zoals de kierewiete broertjes Wright zich wel eens laten noemen — daar nog 'One Down and Two To Go' aan toe, een cd met zowel ouder als nieuwer werk.

NMN klinkt vooral als zichzelf. In het anderhalf decennium dat ze bestaan vonden ze een eigen muziekgenre uit — jazz-core als u dat echt

wil weten — en geïnvoelden een hele generatie geloofsbands die hen ondertussen kwa populariteit zijn voorbij gestoken. Denk daarbij bijvoorbeeld aan Alice Donut of Victims Family. Hardcore blijft de basis, maar daaroverheen legt de band een geluidstapitje waarin vooral de prominente bas en de diepe stem opvallen maar ook de free-jazz uitspattingen.

Net als De Kift stelt NMN het einde der tijden in het vooruitzicht maar de gevolgtrekking is anders. Met bijten-de, navrant humor pakken de broertjes, die de eigenlijke kern van de groep vormen, alles en iedereen aan. Niets staat vast, aan alles mag getwijfeld worden. Niet voor niets luidt de titel van hun bekendste plaat — met het fulminante 'Every Day I Start Ooze' — '0+2=1'. Verwante geesten zitten al lang in een instelling, de halve misschien William Burroughs, Beavis en Butthead of Freddy Krueger van de 'Nightmare on Elm Street'-reeks.

Roek

Bijna twintig jaar na de eerste punkkessen is de boodschap achter dit festival dus dat er nog altijd niet veel toekomst is. Even abstracte gemaakt van de nodeloze agressie die de punkbeweging perverseerde, blijft de 'No Future'-boodschap brandend aktueel, al was het maar omdat zo onze maatschappelijke evidenties in vraag gesteld worden. Uit het puin dat groepen als De Kift of NMN elk op hun manier achterlaten, kunnen nieuwe antwoorden rijzen. Als de rook om ons hoofd is verdwenen...

Bart Eeckhout

Op 29 oktober in zaal Corso met vanaf 14.00 u. Buttweiser, Front End Loader, De Kift en NoMeansNo. Kaarten: 300/350 frank.

BANCO DE GAIA EN TRANSGLOBAL UNDERGROUND OP 30 OKTOBER OP WERELDREIS NAAR DE CORSO

En dag na NoMeansNo speelt Transglobal Underground ten dans in zaal Corso. Althans dat valt te hopen, want het loopt bepaald niet lekker met de optredens van programmator Chokri Mahassine in Leuven. Voor het optreden van het Britse Terrorvision geraakten zelfs de vrijkaarten niet van de baan en de met veel bombarie aangekondigde veroveringstocht van Green Day is tot nader order uitgesteld, een lot dat de neopunks delen met Luscious Jackson.

Dat het fout loopt met deze optredens heeft voor een groot deel te maken met de groepjes zelf, die het potentieel (nog) niet hebben om vijfhonderd man op de been te brengen. Er valt dan ook te vrezen voor de concerten van Sultskin en Pop Will Eat Itself. Wil Mahassine zijn zaal vol krijgen dan zal hij dus vooral wat beter materiaal moeten programmeren. Bijvoorbeeld dingen als Transglobal Underground.

Nochtans heeft ook deze muziek met veel tegenstand af te rekenen. Computergestuurde muziek laat niemand onverschillig. Aan de ene kant staan de bewakers van de 'echte' rockmuziek. Dat is dan die muziek waarbij de makers elke avond opnieuw hun kunnen bewijzen op het podium, die

muziek waarbij de passie verscholen zit in de vokale uithalen van de zanger of het zweet van de gitarist. Die emotie vinden zij niet terug in housemuziek die door weirdo's op een computer is gekomponereerd. Anderzijds puter is gekomponereerd. Anderzijds zijn er de onvoorwaardelijke house-freaks — niet zelden lichtjes snobistische fashion-odds — die het niet meer over muziek hebben als ze over techno of ambient praten maar over een levensstijl of een hogere kunst. Zij overdrijven evenzeer.

Een groep als Transglobal Underground bewijst met een sound die elke muzikliefhebber aanspreekt dat de waarheid eens te meer in het midden ligt. Transglobal is een van de top-acts uit de techno-sien. Hun muziek — etno-techno, zeggen de kenners — is in feite wereldmuziek. In een nummer hoort u zowel een Bulgars koor als een Aboriginal op een didgeridoo of Zulu drumbeats. Het sterke van deze muziek is dat zij toch niet klinkt als een supermarkt waarin alles bijeen geklutst is, maar dat alles geïntegreerd wordt in een rijk, uiterst dansbaar totaal geluid. Transglobal beperkt zich dan ook niet tot samplemuziek maar maakt geregeld een overstapje richting dubreggae of hip-hop. Vergelijkingspunten zijn bijgevolg zeldzaam binnen de house-we-

reld. Transglobal Underground is techno zoals andere randgevallen dat zijn zoals Senser, Jah Wobble of Grütus.

In tegenstelling tot andere acts val er bij deze groepen wel degelijk iets te beleven als ze op het podium kruipen. Bij Transglobal zingt zangeres Natasja Atlas de sterren uit de hemel terwijl drie heerschappijen op de achtergrond nieuwe geluidslagen improviseren op een voortgeprogrammeerde beat, dikwijls nog geruggesteund door enkele etnische musici. Het beste bewijs dat deze groep niet zomaar mag bestempeld worden als voer voor house-freaks is wel hun optreden op het Slinks-festival in Boechout deze zomer waar ze het publiek lieten proeven van deze nieuwe soort multikulturele muziek.

Dit optreden is de kans om aan den lijve te ondervinden dat techno meer kan zijn dan een sample van een George Bush-uitspraak tussen enkele bieps en bieps. Stel uw eigen voorbeelden op de proef.

(be)

Banco de Gaia en Transglobal Underground spelen in zaal Corso op zondag 30 oktober vanaf 19.30u. Kaarten: 450/500.

Failliet

vervolg van pag. 1

en de directeur Studentenvoorzieningen zal verplichten om, bijvoorbeeld, tien procent van zijn personeel te ontslaan.

De stelling bij de meerderheid op de Raad voor Studentenvoorzieningen is dus dat het groot onderhoud de volgende jaren maar beperkt moet worden tot de begrote 10 miljoen. De enige aanvulling daarop zal dan bestaan uit één of twee dossiers per jaar waarvoor men de Algemeen Beheerder vriendelijk zal verzoeken financieel bij te springen. Over het feit dat deze oplossing op lange termijn totaal onhoudbaar is, maken personeel en academici zich blijkbaar niet al te

veel zorgen.

De financiële problemen bij Studentenvoorzieningen beperken zich echter niet tot het onderhoud van de gebouwen. De voorlopige begroting voor 1995 voorziet in een deficit van ongeveer miljoen in 1995. Die begroting gaat uit van een gelijkblijvende situatie ten opzichte van vorig jaar. Hierbij moet in positieve zin opgemerkt worden dat het aantal studenten dit jaar gestegen is. De inkomsten zullen dus hoger liggen dan eerst begroot. Aan de andere kant is er nog onvoldoende rekening gehouden met de stijging van de kosten die zullen voortvloeiën uit een aantal beslissingen van het afgelopen jaar. Zoals het er nu naar uitziet zal het saldo negatief blijven.

De twee doelstellingen van de Raad voor Studentenvoorzieningen worden dus bedreigd. Het bestendige en goedkoop houden van bestaande dienstverleningen zal steeds moeilijker worden. Als er geen structurele oplossing komt, zal men ofwel de diensten moeten afbouwen, ofwel de prijzen drastisch moeten verhogen (minstens vijftien frank per maaltijd in de Alma's). Over de tweede doelstelling, het opvangen van nieuwe noden, kan enkel nog gesproken en gefantaseerd worden. Het ziet er dus naar uit dat de KU Leuven haar uithangbord 'Universiteit met de best uitgebouwde sociale voorzieningen' binnen afzienbare tijd kan opbergen en vervangen door 'Universiteit met het meest stringente financieel beleid'. De vraag is door welk uithangbord studenten in spe, zeker die uit lagere socio-kulturele klassen, zich het meest aangetrokken zullen voelen.

Wim De Pop

FKK

Wegens vergeten is de aankondiging van de volgende Fkk-vergadering niet in de vorige Veto verschenen. De vergadering die normaal gepland was op dinsdag 25 oktober wordt dan ook uitgesteld, omdat niet iedereen op de hoogte werd gebracht van die heuglijke gebeurtenis. De Financiële Controlecommissie vergadert maandag 7 november om 15.00 u., 's Meiersstraat 5. En alle erkende verenigingen krijgen bijgevolg nog tijd tot donderdag 3 november om hun eventuele aanvragen tot subsidie binnen te brengen op het kantoor van Kingraad, dat iedere weekdag tot zes uur open is. Het beoogt alleszins de moeite te worden omdat er beslist moet worden over de schijven maart, april en mei-september.

KULTUURLEVEN

MAANDBLAD VOOR CULTUUR EN SAMENLEVING

Ik neem een studentenabonnement (980 BEF, 8 nummers van telkens 96 blz.) op Kultuurleven, en ontvang het themanummer 'De school opnieuw' gratis als welkomstgeschenk.

Naam: .....

Adres: .....

Handtekening: .....

Terugsturen naar Kultuurleven, Blijde-Inkomststraat 79, 3000 Leuven (+ kopie lopende studentenkaart).

Kultuurleven houdt uw cultuur op peil. Cultuur en samenleving zijn de sleutels die toegang verlenen tot een ruime waaiar van onderwerpen.

Er is geen leven zonder cultuur

Kultuurleven informeert niet alleen, maar geeft ook duiding en confronteert u met persoonlijke standpunten.

(advertentie)

Stan in het Stuc

De laatsten zullen de eersten zijn

'Poslednye' of 'De laatsten', een stuk van Maxim Gorki uit 1907, werd de welluidende basis voor de jongste produktie van Tg Stan. Viermaal deze week krijgt u de kans om deze poel van puur cynisme in te duiken. Wat uw lot ook mag zijn, zwemmen of verdrinken, niet duiken is in ieder geval verliezen.

De meeste leden van teatergroep Stan studeerden af aan het Konservatorium van Antwerpen in 1989. Het gezelschap vond vrijwel meteen zijn weg naar de bekendheid met onder andere een bewerking van Tsjechov, 'Jan-scènes op het platteland'. Op het Kunstfestival van mei '94 in Brussel, trokken ze de aandacht met 'De laatsten', de afsluiter van een seizoen dat in het teken stond van revolutie, politiek, misbruik van macht, dit alles ten nadele van het zoekende, onzekere, meestal verloren individu. Na de naturalistische maatschappijkritiek in 'JDX-A Public Enemy', een bewerking van een stuk van Hendrik Ibsen uit 1883, en de konfrontatie met de Franse revolutie en haar gevolgen in 'Dantons Dood' uit 1835 van Georg Büchner werd Maxim Gorki op de planken gebracht.

'De laatsten' is dit de moeder van een jonge terrorist die zou geschoten hebben op Ivan Kolomizev, hoofd van de politie en aristokraat, getrouwd en vader van vijf kinderen. Door het voorval komen de wreedaardige praktijken van deze laatste aan het licht, en hij verliest zijn functie.

Grafsteen

Centraal in het verhaal staat hier niet de revolutie zelf, maar het verhaal van een aristokratische familie, heen en weer geslingerd tussen waarheid en leugen, rechtvaardigheid en corruptie. Aan het hoofd van het gezin zien we Ivan als drinkende, tiraniserende vader, wiens verwoede pogingen om een machtspositie te handhaven volledig mislukken. Zijn vrouw, kinderen en broer Jakob sleurt hij mee in zijn val, een wereld van leugenachtigheid en holle woorden stort ineen. Het cynisme bereikt zijn hoogtepunt op het einde van het stuk, wanneer Kolomizev bij het graf van van Jakob het gezin opsmelt als enig blijvend fundament in een vergiftigde maatschappij: "Wij zijn de slachtoffers van een gruwelijke periode waarvan de geest alles vergiftigt en vernietigt. We moeten alles vergeten en alleen onthouden dat de familie de vesting is, ja... de vesting."

Fantasia

Stan maakt van dit tragische verhaal een eigentijdse voorstelling, waarin het fin-de-siècle-gevoel op een vrij directe manier naar een hedendaags publiek overgeheveld wordt. Hoewel het er af en toe op lijkt dat ze zich wat verliezen in de kloof tussen het tragische en het burleske, vooral dan als de jongste dochter Vera zich uitleeft in haar kinderlijke fantasieën, en ook al spelen niet alle acteurs altijd even schitterend, echt storend wordt dit nooit. De voortdurende aanwezigheid van alle spelers op het podium

Nee, ik wil helemaal geen levensverzekering.

als teken van verloren individualiteit, de dubbelrollen, (overigens subliem gespeeld door Willy Thomas, Sara de Roo en Damiaan de Schrijver), de lochwekkende woede-aanvallen van Ivan, het zijn stuk voor stuk utingen van uiterste vervreemding.

De manier waarop Stan in een boeiende enscenering de hele brok cynisme richting toeschouwer stuurt, verdient zeker en vast uw aandacht, al was het maar om uw woordenschat met enkele lieve woordjes uit te breiden. Kristien Michiels

'De laatsten' door Tg Stan in Vlamingenstraat 83 van maandag 24 tot en met donderdag 27 oktober, kaarten kosten 200/300 frank.

Toekomst

Zijn realistisch-idealistische verhaal over de Russische revolutie en de hele periode die daaraan voorafging is er één van minachting voor het aristokratische wereldje, met name de intelligentsia van Rusland. Zijn sympathie ging uit naar het arbeidersvolk, de onderdrukten — hij was zelf in die wereld opgegroeid — dit echter zonder te vervallen in een kritiekloze bewondering. Zo introduceerde hij de volksrevolutionair in het Russische drama, de voorvechter van de socialistische beweging. In zijn stukken bekrachtigde Gorki elke vorm van machtsmisbruik, hij zocht naar de ideale, revolutionaire mens die op zou staan om een nieuwe dag in te luiden. Dat dit een moeizame zoektocht was, blijkt uit het bittere sarkasme en doorgedreven cynisme, waarvan zelfs de arbeidersfiguren zelf niet altijd gespaard blijven.

Toch treedt in zijn werk veelal een positieve figuur op, die het revolutionaire gedachtegoed en de hoop op een betere toekomst inkarniert. In 'De

FEMINISTISCHE FOLK FINSE FROUW

Op donderdag 27 oktober staat de Finse folkartiëste Marja Mattlar op de planken van zaal Wiedts'z in Heverlee. Mattlar is geboren in Samiland, het gebied dat ook wel Lapland genoemd wordt. In Finland geniet ze al ruim twintig jaar bekendheid als singer-songwriter. Daarnaast wordt ook haar poëzie zeer op prijs gesteld binnen vrouwenbewegingen. Haar liederen worden geïnspireerd door het leven in Finland. Centraal staat de natuur, het moederschap en gevoelens eigen aan de vrouw. Ze zingt en schrijft als vrouw en kiest hier naar eigen zeggen bewust voor in een land dat in tegenstelling tot de Skandinavische landen een sterke mannessuprematie kent.

Mattlar zocht al lang naar geschikte begeleiders om haar liederen op cd vast te leggen maar Finse arrangeurs en begeleiders slaagden er niet in de atmosfeer binnen haar liederen op plaat vast te leggen. Na beluistering

van 'Bel', de voorlaatste cd van Gabriel Yacoub (vorig jaar nog in Leuven te zien), dacht ze dat de Fransman wel de juiste sfeer van haar liederen zou kunnen weergeven. Daarom stuurde ze hem een demotape. Yacoub bleek direct bereid de uitdaging aan te gaan. Dit leidde in 1993 tot de cd 'Parisi-Vuorenkyla', waaraan een

hele schare Franse muzikanten aan meewerkten.

Marja Mattlar wil nu ook haar muziek buiten Finland laten klinken. De hele stoet Franse muzikanten op toernee meenemen ging niet, en daarom komt ze in duo met de Finse gitarist-pianist Jaako Viitala.

(pvr) Marja Mattlar en Jaako Viitala treden donderdag 27 oktober om 20.00 u op in Zaal Wiedts'z te Heverlee. Kaarten kosten 250 frank in voorverkoop en 300 aan de kassa.

Advertisement for 'Café-Pasta D'ADARIO' featuring a stylized sunburst logo with figures and the text 'D'ADARIO' and 'Boulevard 21-23, 3000 Leuven, 016/29 01 26'.

het stuk

Denk ik aan de voorbije gemeenteraadsverkiezingen en aan onze nieuwe burgervader, dan bekruip me een gevoel van gêne. Wat zijn wij studenten toch ondankbare en onfatsoenlijke wezens geworden. Een man die zich jarenlang heeft beziggehouden met politiek op het hoogste nivo verlaagt zich tot onze regionen om deze stad te laten delen in zijn elan en wat doen wij? Niks. Helemaal niks. We organiseren festivals, filmvertoningen, rondleidingen en bacchanalen voor de eerstejaars (en wat hebben die in vergelijking ooit al gepresteerd voor Leuven?) maar een beetje een serieuze "Tobback Welcome", ho maar! We lijken wel te gierig... Daarom dus, en om te tonen dat we niet allemaal verstokte maolsten zijn en vooral om 'onze' burgemeester er met klem op te wijzen dat hij nog in onze gedachten is, laat ons iets organiseren. Iets groots. Iets cultureels. Iets studentikoos. En vooral: iets mediagenieks. Ziehier enkele suggesties... Eerst en vooral had ik gedacht aan een filmretrospektieve die de naam 'Louis 2000' zou kunnen dragen. Door een aaneenschakeling van fragmenten uit zijn beste tv-optredens (ik denk hier aan interviews, interventies in het parlement

en 'Wie ben ik?') krijgt men een indruk van het verloop van de man zijn carrière. Commentaar wordt geleverd door deskundige voor- en tegenstanders. In 'Tobback à la carte' komen mensen (we denken hier in de eerste plaats aan de mans persoonlijke kapper) getuigen over hun ontmoeting met deze Leuvense Socialist op cruciale momenten in hun

leven. Zij worden verspreid over een parkoers waarvan het begin- en eindpunt wordt gevormd door een Interactief Tobback Gebeuren. Deze spraakgevoelige machine luistert naar al uw wensen en verzuchtingen en geeft een gepersonaliseerde reactie bij middel van gerecycleerd en komputergestuurd beeldmateriaal. Zo kan iedereen tot een persoonlijke ontmoeting komen met Tobback en wordt elke vorm van

dienstbetoon in de toekomst overbodig. Natuurlijk komt er ook een 'Tobback Teater Werkwinkel' waar studenten tegen een voordeelprins masterclasses kunnen volgen bij stemmenimitatoren en mensen die Tobback zelf zijn befaamde beeldbuistraining verschaften. Speciale aandacht gaat uit naar 'gezond verstand' tijdens het spelen en het 'mensen de mond snoeren zonder echte argumenten'. Improvisatie-oefeningen worden opgezet rond de befaamde uitspraken "Dat is een hoop flauwekul wat jij daar zegt!", "Dat zijn uw zaken niet!" en "Wat weet jij daar van!". Deze workshop zal rond eind december resulteren in een opvoering van het stuk '(kerst)Tijd voor Tobback' met programmaboekjes die de Internationale vertolken wanneer men ze openstaat. Ook op het vlak van de plastische kunst moet er een platform komen, maar daaronder zijn mijn gedachten nog niet gekristalliseerd. Een variatie op Warhols Mao-portretten lijkt me al geen slecht begin. Deze lijst is natuurlijk niet beperkend. Ik wacht met spanning op uw reacties en initiatieven.

AW

Er valt eigenlijk weinig nieuws te rapen van een onder een dit jaar wel heel mild zonnetje gelopen vierentwintiguur, de grote Sportraadklassieker. Dit betekent dat ook dit jaar weer alles tot in de puntjes georganiseerd was, dat er onnoemelijk veel volk is komen opdagen, en dat iedereen, zowel lopers als toeschouwers, zich bij bakken amuseerd heeft. En dat Apollon gewonnen heeft, natuurlijk.

Het gevaar dat de studenten uitgekeken raken op de vierentwintiguur, is precies door dat hoge déjà vu-gehalte, nochtans niet denkbeeldig. Het is dan ook goed dat de organisatoren steeds weer hun best blijven doen om met nieuwe dingen op de proppen te komen, om zo het evenement nieuwe impulsen te geven. Vorige jaren werden, zoals bekend, de nevenklassen al vernieuwd. De zogenaamde 'speleobow' is een blijvende attractie geworden (iemand wist er zich deze editie in 56 seconden doorheen te worstelen). Dit jaar werd daar bovenop, in samenwerking met Kultuurraad, een free podium georganiseerd in het amfitheater, iets verderop de piste. Ondanks het soms wel verrassend hoge nivo dat sommige groepjes haalden (Nagorno Karabach was bijvoorbeeld schitterend), raakte de tent toch nooit echt tot de nok toe gevuld. De meeste studenten verkozen, rustig rondkuierend, de wedstrijd zelf te volgen.

Strevers

Dat Apollon die strijd zou winnen, mag allang geen verrassing meer genoemd worden; dat doet het immers al jaren. Reeds uren van te voren vierden de sportkotters, gerugge-

De tweeëntwintigste vierentwintigurenloop Thomas Morus, ondanks al eeuwen dood, verdienstelijk achtste

stund door een heus orkestje, de overwinning. De duizend rondjes, het aantal dat men zich, wegens gebrek aan concurrentie, ten doel had gesteld, werden echter bij lange na niet gehaald. Men strandde op 'maar' 910 rondjes, precies tien meer dan VTK. Echt spannend ging het er aan toe bij het gevecht om de derde plaats. Ekonomika en het VRG hadden reeds dagen op voorhand gewed voor een vat, voor wie van de twee nu eigenlijk de sterkste is. Voeg daarbij dan nog Industria, die 'er alles gingen aan doen

om derde te worden', en je kreeg een nek-aan-nekrace zoals die nog maar zelden te zien is geweest. Elk uur werd er reikhalzend uitgekeken naar de tussenstanden (die dit jaar omgroept werden op de tonen van Primal Screams 'Loaded' en Dvoraks 'Slavonic Dance nr.1'), elk uur moest iedereen vaststellen dat de drie ploegen nog steeds zij aan zij stonden. Uiteindelijk haakten VRG en Industria dan toch af, en de verzekerde Ekonomika zich van een plaatsje op het podium. Het Pauskollege tenslotte wet zesde,

en kreeg daarmee de titel van 'snelste peda' toegewezen.

Was het 's nachts nog bitter koud geweest (er werd iemand gesignaleerd met maar liefst 129 kledingstukken aan), woensdagmiddag was het lekker warm. Enkel werden geïnspireerd door deze aangename temperaturen; dit jaar waren er twee naaktlopers. Naar verluidt liep een van hen, een student Geneeskunde, met een banaan in zijn handen.

Spijtig voor hem, maar de prijs voor de origineelste doorgeefstok ging ook

dit jaar niet naar Medica. De jury ging immers door de knieën voor de gebreken kip waarmee de lopers van de Landbouwkring elkaar aflosten. Andere 'originele stokken' waren de vliegvanger van Bios, de tandenborstel van de Apollonia-Kluster-ploeg en de kleerhanger van het Heilige-Geestkollege.

Kipstok

De prijs voor de origineelste doorgeefstok was slechts een van de vele nevenklassen die Sportraad uitgedokterd had. Zo was er bijvoorbeeld een 'Johnny en Marina'-uurtje, een 'nationaliteitenuurtje', een 'romantisch' uurtje en een 'lamme op de blinde'-uurtje. De prijs voor het origineelste gerecht kende dit jaar twee winnaars: Politika ('koek en taart voor lekkerbekken') en Universitaire Parochie (mini-vidée en loempia). De biologen van Bios gingen dan weer lopen met de prijs voor het origineelste standje. Daarvoor hadden ze een soort van akwarium, inclusief vissen en luchtbelletjes, in elkaar geknutseld. De snelste jongen en het snelste meisje waren Joris Esch (VTK) en Elke Tortelboom (Apollon), die spurten naar een tijd van respectievelijk 1'12" en 1'28". Het hoogst aantal rondjes (81) werd dan weer getotaliseerd door Jan Feyaarts (Archis).

Dinsdagavond om zeven uur opende rektor Dillemaans het gebeuren, en ja hoor, precies vierentwintig uur later kwam professor Van Gerven, dekaan van de fakulteit Lichamelijke Opvoeding, de boel sluiten. Lichten werden gedoofd, de piste werd nog een laatste maal ingenomen door alle deelnemers, fakkels en vuurwerk werden aangestoken, 'Chariots of Fire' klonk door de boksen. Ineke Peersman, voorzitter van Sportraad, verdeelde de prijzen, bedankte iedereen (deelnemers, toeschouwers, weergoden) en maakte tenslotte afspraak voor dat andere sportieve hoogtepunt dat Leuven rijk is, de studentenmaraton van 9 november.

David Bulté

(foto Sany Van Durn)

Vierentwintiguur lang zoekertjes

Onder het motto "Kom zelf in Veto" had Veto op de Vierentwintigurenloop een zoekertjesstand van 20.00 tot 5.00 u. Wij kregen de volgende kreaturen binnen (al dan niet besmeurd met braaksel).

- H. Rollins loopt tegen Bono om 3.00 u
- Ik, assistentje farma, zoek dringende, ik herhaal zeer dringende een liefthallig, goed uitzienende en liefst intelligent (IQ 145) meisje/vrouw om de leegte in mijn jongen leven te vullen
- Gezocht z
- Peter moet ons volgen
- Johan zoekt Heidi en Ann
- Amai
- De kabels zeggen: sliep uit, wij liggen in Louvain-la-Neuve. De klassenstrijd is trouwens nog niet gedaan, beste kinken
- Ik ben op zoek naar Liefde Stijn Meuris
- Aan Koen en Kris, ik was in de Veto-tennt maar... 't was weer niks
- Gezocht een lekker zagte spagevagd als gezelschap
- Verloren op de vierentwintigurenhand, luistert naar de naam Hilde D. Oppgevat, van de kwaaie soort
- Aan bewoners Tiensevest 86: doe

- Wim en Rien
- Kris en Koen zoeken een of twee lieven. Tot in de Veto-tennt
- Heb je een repetitiekot, geef het dan aan Rapunzel
- Rein, wij wachten nog altijd in de Kaffeaer gelukkige...
- Tovemans, ik heb een van je sigaretten gestolen. P.
- Al is het maar negen uren in de week (neen, ik ben geen ingenieur met visie), toch zie ik je graag. Lode. Cindy
- Mooi en gewillig Sonic Youth, Fugazi, Dinosaur Jr. Hahaha
- Liefste T-certjes (Stiel), omdat ik jullie 1 voor 2 geweldige vind, doe ik jullie hiermee veel groettes en kusjes. Ulle kleine preses Sarah X.
- Tom de Guster, bedankt voor uw sakkas Veto
- 't Is den hoed die 't doet. Bart
- Lotje waar ben je? zus
- Poolkoning-keizer Ik Filip V. ben hier geweest. Indien van uw hoed-hier hetzelfde gezegd kan worden hier aankruisen (1) Geen flauwe plezant-zaag, (2) op de noten van Madness (Nightboat to Cairo)
- Jaja... the one and only famous Jasper was here. ...I've got a letter for you!
- Sex Hans
- Verricht 'n goede daad! Start op

- rek.nr. 528732 ter name van een liefje. Student.
- Aan die
- Zot. Trapt u daar nog in.
- Vierentwintiguren van Gent was hier ook. Volgend jaar lopen we mee. Weilen.
- Van het
- Kollege Neerpelt
- Aan de ober. Waar blijven mijn pin-ten? Wally.
- Hier. Groeten. Ingrid en Nathalie.
- Om 2.00 u. Te laat
- En Huub, waar blijft mijne bak Jupiler, Wim
- Wim Langbeun was hier. Wil de redaktie geen misbruik meer maken van mijn bekendheid om de lees-cijfers op te krikken?
- Effietje, we zijn je telefoonnummer kwijt
- Kabels alle landen, verenigt u. Wij zijn krampachtig op zoek naar jullie. De kinken
- Circus Tommie heeft niet opgetreden want Tommie is aan het cocoonen en Circus is ook blijven hangen.
- Katrien, ik loop hier nog steeds ergens rond. Je Koen
- Drie weken lang in de moesson lopen met hetzelfde hemd en zich niet wassen is ongemeen cool.
- Aan de persoon die op de Ehsal-fuif in de Lido (12/10) mijn bordo daarmee heeft meegenomen: hou gerust, maar geef alsjeblieft de twee ko-

- dekken terug die erin zaten (twee maal drie jaar studententijd herinneringen). Stijn, Vaartsstraat 47.
- Lies, ik ben weer hier, gij zijt weer ergens verder. Ik zit in een vat vol bier te genieten. Michel
- Wie kent het lief van Koen Clio? Graag een zoekertje.
- Bolle, ik ben hier geweest en ben nu eens gaan zien naar je kot. kus. Bie
- Volgende week in Veto: echte zoekertjes.
- Zoekertjes. Zoekertjes. Zoekertjes.
- Hip Hoi, Hip Hoi, Hip Hoi voor Daic van Steil. Ook al staan we de laatste, het was menens
- Muck. De verhouding de Josse est déjà passé en hij is nog steeds niet straatbezopen geweest
- Ward en Serge bedanken alle Objectiefmedewerkers die dinsdagavond op de vierentwintigurenloop meegelopen hebben met de petitie. Samen naar het miljoen
- Is dit een originele manier om Janneck nen heel gelukkige verjaardag te wensen? Proficiat. Poes
- Mark Peeters is nooit geboren. Lees volgende week in Veto.
- Wie heeft om 19.00 u mijn fiets gestolen, godverdomme. Ge moogt hem houden. Zotte
- Hik, ik ben Hik et beu om te koersen. Hik. Al wie dit ook Hik ondebu is, zend Hik onderd frank naar Mec-

- Hik elsestraat 157. (Kotfuif 31 oktober). Supus. Hik. Welkom
- We'll never get op. We'll never quit, 'cause we are Terbankians. Long Live The Bar.
- Xantippe, je was niet op 24-uren. Waar bleef je? De ijskoude Blonde Halfgod.
- Schitterend, absoluut, maar enfin soit en stopt het dan? Wenkbrouw. Onbelangrijk. la
- En toch verkochten we er een.
- Waarom krijgt hij voor zijn 24-uurszoekertje een rode balpen aangereikt, zo vraagt Stalmeester Jaap zich af.
- Gaten aller landen, verenigt u. De kaas.
- Mitihli
- Hasta la vista 1mb H.T.I. En groettes aan mijn mama en mijn papa en mijn broertje. Nog ne gelukkige verjaardag, vrolijk Kerstfeest. Gelukkige Nieuwjaar, Vrolijke Pasen, ne gelukkige vader- en moederdesdag, nen toffe carnaval (niet te zat) en ...goe weekend. P's vergeet de ratten geen eten te geven.
- Annelies Buttians, morgen kom ik om 7.00 u 's avonds naar uw kot met Anne. Om 20.00 u afgesproken met Kris en Bruno in kafee Allee
- Anemie wordt gegroet.
- Hop met de beren. Beerschot kampioen - berenbal op 33/2 bij Steven en Iwain

- Dag Dirk, we zijn naar huis 't is u 1.40. Liesbet, Kathleen en David.
- Joehel Vanessa, om 8.00 u.m. bij ons in 't bed, waren en sappig. De sympathisanten. Jo en Dany.
- Lees en wordt gezond.
- PS. A.F.Th. is een genie.
- Stalmeester Jaap merkt op: op zo'n piste laat ik mijn paarden niet los.
- De politikaakee is oplichterij, meester van bakke
- Gezocht: opl. 10 vertikaal van het Vetokruiswoordraadsel. Emotionele waarde
- Gezocht: pakje friet met tartaar. Vermoedelijk uitgebraakt tussen Kaffeaer en Cité. Terugbezorgen op VTK
- Huis Netens, als ik hier niet ben, dan ben ik op de Student-Aid-stand of ben ik zat. Henk
- Ik ben mooi maar ook heel eenzaam. Help mij
- Bent u alternatief? Plaats eens een zoekertje

DE TIJD VAN TOEN KREATIEF DOCEREN?

Twee weken geleden startte aan het departement Klassieke Studies van de fakulteit Letteren een alternatieve lessenreeks georganiseerd door professor Eyben. Hij reorganiseerde zijn vak 'Mentaliteitsgeschiedenis van de Grieks-Romeinse Oudheid en het vroege Kristendom' in een veertigtal lezingen gegeven door binnen- en buitenlandse sprekers uit diverse fakulteiten.

Al jarenlang wordt er vanuit verschillende hoeken geklaagd over het onderwijsconcept aan de universiteiten. Ondanks ontwikkelingen in de pedagogische wetenschappen en nieuwe edukatieve opvattingen blijven de meeste lessen aan de universiteit van het type 'prof dikteert, student noteert'. Individuele professoren doen uiteraard wel pogingen om de inhoud van hun vakken gevarieerder, de kolleges interessanter en de cursussen overzichtelijker te maken. Echte georganiseerde initiatieven van bovenuit werden nog nauwelijks genomen.

Dit akademiëjaar worden dus twee projecten gelanceerd die precies bedoeld zijn om hier enig soelaas te bieden, Eyskens' 'Lessen voor de eenentwintigste eeuw' en Eybens' 'Jong (en oud, verliefd (en) getrouwd in de oudheid'. Het eerste project kreeg uiteraard al ruime media-aandacht, vooral gestimuleerd door de naam Eyskens. Professor Eyben deed een poging om zijn eigen kollege op een andere manier te laten doceren. Deze docent meent dat er voor bepaalde facetten van zijn vak grotere specialisten bestaan dan hijzelf. Hen heeft hij dan ook gevraagd over een specifiek onderwerp een korte lezing te komen geven. Zo komen dit jaar binnen- en buitenlandse professoren uit diverse fakulteiten spreken rond voormeld thema. Eyben trekt het onderwerp van zijn vak ook breder open dan de grenzen van de Grieks-Romeinse oudheid. Na de voordrachten is er telkens ruimte voor discussie.

(kd)

Gauw nog even mijn ma oppellen om haar gerust te stellen. Ai, al mijn kleingeld is naar die laatste pint gegaan. Wat nu?

BELGACOM

Ga mee met je tijd. Gebruik een Telecard. Je kan er in meer telefooncellen mee terecht en vanaf 200 BEF heb je er één op zak.

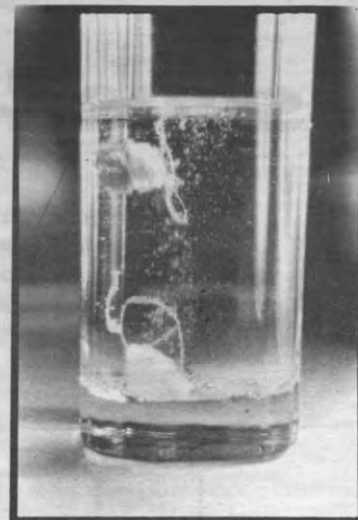
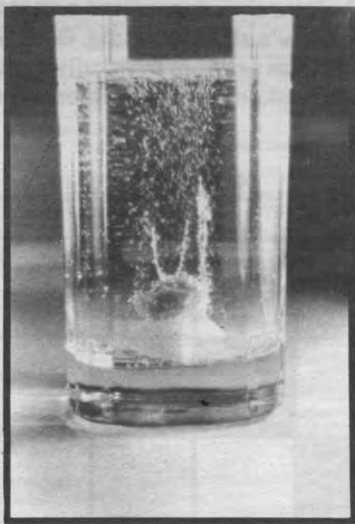
Te koop in de teleboetieks, stations, postkantoren, bij dagbladhandelaars, enz....

C'est arrivé près de chez nous

Met de tweede zit en de proklamatie nog in de benen mengen we ons op straat in de woelige cocktail van studenten op zoek naar een gezellige fak. Wanneer we dan na vele omzwervingen, want het is weer druk in Leuven, vervuld van allerlei vreemde najaarse bacillen gedwongen worden terug kotwaarts te keren omdat we geen plekje vrij meer vinden, valt ons iets te binnen dat wel eens kreatiever zou kunnen worden dan ons onspronkelijke plan. We halen onze inspiratie uit de studio's en besluiten na menig gratis vat eens inventief om te springen met geestrijke drank. Le petit Gregory s'est melangé entre nous! Regardez attentivement les photos et lisez les instructions suivantes:

1. préparez votre soirée avec les ingrédients suivants: gin, tonic, olives, un peu de naigaren, quelques klonts de sucre

2. vous commencez par attacher les olives sur les klonts et vous melangez un tiers de gin avec deux tiers de tonic
3. un, deux, trois hops! chacun entre vous plonge son olive annex sucre dans son gin-tonic et attend nr.4
4. qui voit son olive monter le premier a perdu et paie pour les ingrédients

Volgende keer bereiden we voor u een andere cocktail, de 'kotmadam'.

(zvh, kw, kb)

Geen discussie meer rond studentendopen in Leuven VRG doopt weer

Traditioneel worden in het begin van het academiejaar de nieuwe studenten gedoopt. Vorig jaar werden er nog vurige discussies gevoerd rond dit onderwerp. Dit jaar lijkt de storm wat geluwd, tijd voor Veto dus om poolshoogte te nemen bij enkele kringen.

In mei '93 verscheen er in Veto een uitgebreid artikel naar aanleiding van de film 'Ad Fundum'. Deze controversiële productie stelde volgens sommigen de studentenwereld in een negatief daglicht. Het fenomeen do-

pen werd verkeerd voorgesteld. Anderen vonden de film dan weer een te rechte aanklacht. Feit is dat niemand onberoerd bleef en de discussie rond studentendopen opnieuw op gang kwam.

Nadat er in bepaalde media berichten verschenen over uit de hand gelopen dopen en ongelukken was het hek helemaal van de dam. Toch bleven de meeste kringen bij hun oude standpunt: dopen kan, als het maar niet te gortig wordt. Uiteindelijk veranderde er dus niet veel. De incidenten die ontstaan naar aanleiding van een doop lijken bij het begin van het volgende academiejaar meestal vergeten.

Stapel

Bij het VRG was er echter een duidelijke koerswijziging. In oktober '92 werd er voor het eerst geen 'schachtendoop' georganiseerd. Wel werd er een VRG-dag op stapel gezet. Op deze dag werden de nieuwkomers vertrouwd gemaakt met Leuven door middel van

een ludiek opdrachterspel. Het initiatief werd over het algemeen positief onthaald. Het VRG sloot zich op deze manier aan bij de werkwijze van Politika. Deze vereniging heeft al jaren geleden zijn doop vervangen door enkele kennismakingsactiviteiten. Ze zijn van mening dat het beter is de studenten op te vangen dan ze aan een inwijdingsritueel te onderwerpen.

Merkwaardig is dat het VRG dit jaar opnieuw begint met het dopen van zijn nieuwelingen. De reden hiervoor is onduidelijk: nieuwe bazen, nieuwe wetten? De argumenten van enkele jaren geleden om de doop te vervangen lijken dit jaar hun waarde te hebben verloren. Een medewerker van het VRG vertelde ons dat binnen het presidium iedereen achter deze beslissing staat. Deze week woensdag zullen de

nieuwe rechtsstudenten dan ook traditioneel worden gedoopt.

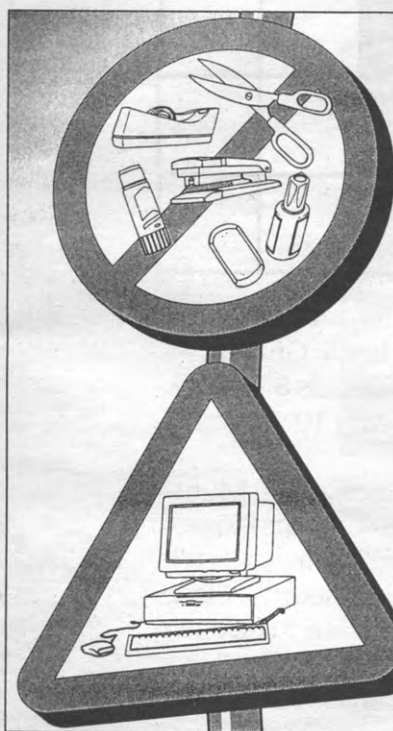
Bevrijding

Ook bij Medika wordt er gedoopt. Vorige week werd echter met een overgrote meerderheid beslist geen 'schachtenverkoop' te organiseren. Vorig jaar wakte deze activiteit nogal wat ongenoegen op. Toen werd de verkoop buiten de kring om georganiseerd. Dit jaar distantiëert de kring van geneeskundestudenten zich voor het eerst officieel. De kans dat de verkoop dit jaar weer wordt georganiseerd zonder medewerking van Medika is echter reëel.

In de andere faculteiten verandert er weinig of niets. Ekonomika zal dinsdag zoals elk jaar zijn studenten dopen op de parking aan het OCMW-gebouw in de Frederik-Lintsstraat. Het tema is dit jaar de bevrijding van 1944. Op donderdag 3 november organiseert de Landbouwkring een gelijkwaardige activiteit, in combinatie met kantas en td. Ook Germania en de Psychologische kring houden de zelfde lijn aan, men kon ons echter nog niets vertellen over de concrete uitwerking. De doop van Katechika vond reeds twee weken geleden plaats op het Hogeschoolplein.

Opvallend is dat alle studentenverenigingen die we contacteerden benadrukten dat hun doop anders was. De Psychologische kring spreekt bijvoorbeeld van een doop die zeker niet vermederend is voor de deelnemers. En de germanisten knoopten ons in de oren dat de doop zeker niet zwaar is, eerder ludiek. Volgens Katechika lag de nadruk bij hen zelfs op creativiteit. Kennismaking en opvang worden meestal als motivatie gegeven voor het organiseren van een doop. Dit is opmerkelijk omdat net dezelfde argumenten worden gebruikt om een doop te vervangen door een opvangdag. Al de woordvoerders van presidia die een doop organiseren vertelden ons dat er binnen hun vereniging over dit onderwerp consensus bestaat. De mystiek rond het fenomeen lijkt toch nog niet geheel te zijn verdwenen.

Het dopen van nieuwe studenten in Leuven is voor velen opnieuw een vanzelfsprekendheid. De discussie die enkele jaren geleden werd gevoerd is een stille dood gestorven. Prof of kontra, één ding is zeker, het moet de student zelf zijn die beslist of hij gedoopt wordt of niet.

CUM Laude

Student Service Shop

voor uw thesissen en ander didactisch materiaal

- gebruik van PC met printer inclusief deskundige begeleiding
- kopiëren
- faxen
- inbinden
- scannings (= verwerking van uw foto's en tekeningen)
- kleurenprints
- informatica-cursussen
- shop met diskettes, informaticaboeken ...

roept prutswerk een krachtig halt toe.

Cum Laude, Dietsestraat 261, 3000 Leuven, tel. 016 / 23 18 05.

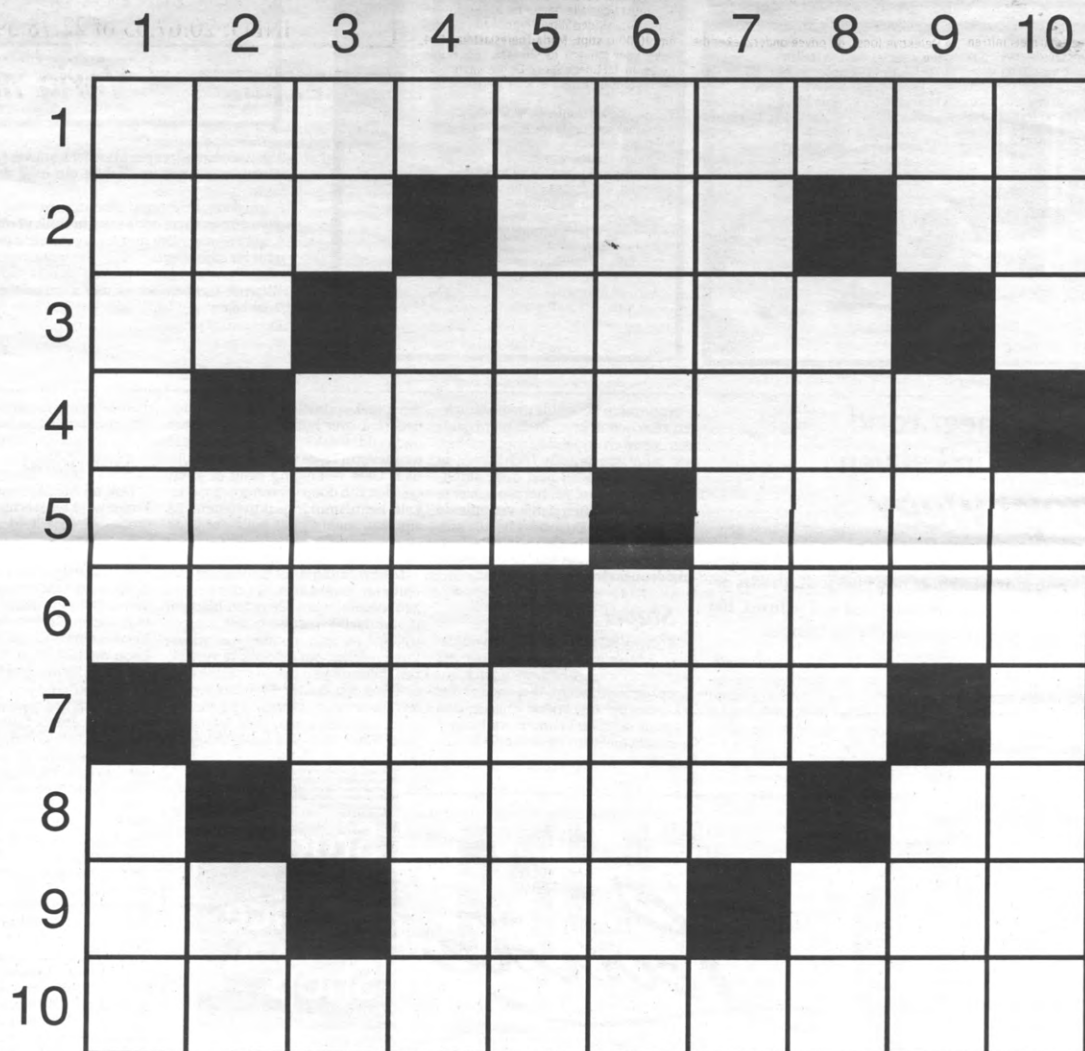
advertentie

Berclif/Spaak

Veto's

superkruiswoordraadsel

Alles is goed om uw aandacht te trekken. En nu dat blijkbaar toch gelukt is, kunnen we ook even zeggen dat nieuwe medewerkers nog steeds welkom zijn. Bijzondere kwaliteiten, boergondische cv's zijn niet nodig. Goesting is al meer dan genoeg, de rest komt wel. Wie zin heeft om artikels te schrijven, kartoens te tekenen, te dtp'en of te fotograferen, is welkom op de 's Meiersstraat 5. De oplossing ligt klaar.

Horizontaal — 1 Amerikaanse dans 2 Onzedelijk — Griffel — Klein diertje 3 Reeds — Met gas gevulde holte 4 Streek waar de heide ligt 5 Grafzuil — Franse mansnaam 6 Echtgenoot — Adellijke 7 Regeringsstelsels 8 Dierlijk produkt — Voegwoord 9 Familielid — Opstootje — Liefkozing 10 Indirekte druktechniek.

Vertikaal — 1 Passage door een acteur achter elkaar gesproken — Mansnaam 2 Ren — Voorzetsel — Voltooid 3 Oudromeinse munt — Duits filosoof 4 Personen die iemand bedreigen 5 Fraaie, witte bloem — Begrip, voorstelling 6 Bijbelse reus — Muggelarve 7 Doelpaal 8 Liefvallig persoon — Slede 9 Aziatische rivier — Kort ogenblik — Waterige oplossing van eterische oliën 10 Bittere afgunst — Gemeente in Brabant.

Door Filip De Keukeleere

• En Lie, denk je nog altijd dat ik niet in Veto durf te schrijven: "Ik ben stapelgek op Peter!"
 • Wie was dat knap klein blondje in de fak L&W op maandagavond 17/10? Suggestie: blijf zeker komen, vooral op maandagavond. See ya.
 • 9 november: 55e verjaardag van Kristalnacht.
 • Geen gezeur, beken kleur.
 • Gezocht: Klojo die mij woe (19/10) rond 8.20u met zijn fiets omverreedt in de buurt van het kontainerpark (just in case) en sympathieke jongedame die kwam helpen (thnx). Filip D. 22.14.83

JO MEUWISSEN

Alle verhuur video-, klank- en lichtmateriaal voor optredens, kotfuiwen, TD's, cantussen en revues.

**DISCOBAR
GROOT SCHERM TV
CAMERA**
016/201.301

• Detectieve Joost, de privee-onderzoeker die geen vraagjes durft te stellen.
 • Toch maar eens proberen: heu... 88, ben je er nog? Bok in ieder geval wel.
 • Niet wo 26/10 maar do 27/10 om 20u zal een volksdansende massa het Ladeuzeplein bevoken. Jij ook? Kom eens kijken en luisteren naar een onovertreffbaar muzikaal optreden dat je onweerstaanbaar de benen zal doen strekken.
 • Klojo dankt zijn lopers en zijn sympathisanten van ongelofeliker harte. We zijn niet te laat... ste.

• Sois enjouée, o vache garnie. Le baiser de la rampe ne fut qu'une rigolade comparé à Waku Waku P.
 • Verloren: verguld armbandje waarop de naam Els en een datum staat. Grote gevoelswaarde. Beloning verzekerd. Els, Maria-Theresiastraat 10.
 • Wil je graag pennen met mensen uit een ander land en/of cultuur, vraag dan meer info en stuur een aanezefel gedresserde enveloppe plus een zegel van 16 frank naar: Internationaal Pen Friend, Hertogenlaan 37, 3210 Lindend.
 • Psychoanalisten moeten hun mond houden.
 • De Bond Beter Fuiwen schenkt ter gelegenheid van haar verjaardag 1 vat palm. Woensdag 26 okt om 21.00u in Politika.
 • Kontaktteer ons voor al uw typwerk (N-F-E-D): eindwerken, cursussen, verslagen, brieven, personalen, cv enz. Tegen een studententijds. 013/32.23.82 (na 17u)

LEGO COPY
Tienessestraat 118
3000 Leuven
tel.: 016 - 23.70.30
fax: 016 - 23.34.31

Het "groene" copy-center van Leuven. Gerecycleerd en 100% chloorvrij papier. Theelissen - Cursussen - Folders. Formaat A5 tot A2. ALLE inbindingen, Plasticiferen tot A3. Snel - verzorgd - volledig afgewerkt.
CANON Kleurkopie 50 Fr. en minder. van 9 u. tot 22 u. doorlopend. zat. 10 u. tot 17 u.

AGENDA & VALVAS

MAANDAG

19.00 u VERGADERING Eerste brainstormvergadering ter voorbereiding van de derde thakade-uiting, in eerste verdieping Stuc, org. Kultuurraad.
 20.30 u THEATER Tg Stan speelt 'De Laatste' (naar Maxim Gorki) (zie artikel), in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
 22.30 u FILM 'The Age of Innocence' van Martin Scorsese, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

DINSDAG

18.00 u KONCERT Beiaardconcert, met ragtime en blues, bezoek aan de toren mogelijk tijdens het concert voor 50 fr (opbrengst tvv 'Een boek voor Sarajevo'), afspraak om 17.30 u, reserveren aan balie Centrale Bibliotheek, 28.46.60, luisterplaats: parking Letteren.
 18.00 u WERKLUNCH Werklunch werkgroep Vierde Wereld: praktische afspraken voor de werking doorheen het eerste semester, in Jan-Stasstraat 2, org. UP: Werkgroep Vierde Wereld.
 20.00 u FILM 'Achterland' van Anne Teresa De Keersmaeker, verfilming van één van haar dansstukken, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
 20.00 u VERGADERING Open infovergadering van Student-Aid (+ voorstelling in het Metisproject), in Maria-Theresiakollege, lokaal 00.16, org. Student-Aid.
 20.30 u THEATER Tg Stan speelt 'De Laatste' (naar Maxim Gorki) (zie artikel), in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
 21.15 u FILM 'Das Cabinet des Dr. Caligari' (1919) van R. Wiene, in het kader van een cursus filmgeschiedenis, in Vlaams Filmmuseum en -Archief (Vanderkelenstraat 30), toeg. 100, org. CC Leuven ism Praxis Vormingsdienst.
 22.00 u GEBED Taizégebed, in kapel van Jan-Stasstraat 2, org. UP.
 22.30 u FILM 'Achterland' van Anne Teresa De Keersmaeker, verfilming van één van haar dansstukken, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

WOENSDAG

13.00 u KONCERT Currende Consort, profane vokale muziek van O. Lassus, in Kadoc (Vlamingenstraat 39), org. Uur Kultuur.
 14.00 u FILM 'Wait until Spring, Bandini' (1989) van Dominique Derudère, info: 22.69.06, in Vlaams Filmmuseum en -Archief (Vanderkelenstraat 30).
 18.00 u KONCERT Beiaard Centrale Bibliotheek, Bach, suite n. 2 voor luit BWV 997 (nav Bach-session, zie 20.30 u).
 20.00 u DEBAT 'Wat doen de theologen in godsnaam?' Gelouf en wetenschap: het scheppingsverhaal onder de loupe', in het kader van de wetenschapsweek, in bibliotheek Godgeleerdheid, org. fakulteit Godgeleerdheid.
 20.00 u FILM 'Ekstrem rechts en voorstelling AFF' + stand van De Nar, in Masereelclub (Ierse Predikherenstraat 25), org. AFF en AK Pino.
 20.00 u FILM 'Achterland' van Anne Teresa De Keersmaeker, verfilming van één van haar dansstukken, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
 20.00 u FILM 'Wait until Spring, Bandini' (1989) van Dominique Derudère, info: 22.69.06, in Vlaams Filmmuseum en -Archief (Vanderkelenstraat 30).
 20.00 u THEATER 'Crème au beurre', Vera Puts, Anja Van Riet en Staf Damen, tekst en regie Katelijne Damen, jaloezie, wrok, eenzaamheid en ouderdom blijven over wanneer twee onafscheidelijke dames van middelbare leeftijd een mannelijke leeftijdsgenoot leren kennen, info: 22.21.13, in auditorium Minnepoort.
 20.00 u VOLKSDANS en Ladeuzeplein, org. UP.
 20.00 u GESPREK Een gesprek nav Philippe De Vesteles info-avond over 'Ruanda na de apokalyps', in Jan Stasstraat 2, org. UP: Werkgroep Derde Wereld.
 20.30 u KONCERT Bach-session, S. Kuijken, R. Dieltiens, A. Mertens, F. Theuns, R. van der Meer, M. Nieseman (hobo), H. Stinders (klavecimbel), G. Penson, info: 23.92.00, in Aula Pieter De Somer, org. Musica Antiqua ism Festival van Vlaanderen.
 20.30 u THEATER Tg Stan speelt 'De Laatste' (naar Maxim Gorki) (zie artikel), in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
 22.30 u FILM 'Achterland' van Anne Teresa De Keersmaeker, verfilming van één van haar dansstukken, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

DONDERDAG

20.00 u FILM 'Achterland' van Anne Teresa De Keersmaeker, verfilming van één van haar dansstukken, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
 20.00 u KONCERT Johan Verminnen, jubileumtoernooi (25 jaar op de planken), info: 22.21.13, in Auditorium Minnepoort.
 20.00 u KONCERT Uitreiking prijs Crajeurged en Muziek Vlaanderen (vertolking van muziekmedia), met BRTN-Filharmonisch Orkest en muziek van K. Bikkenbergs, M. Glinka, V. Legley en P. Tsjaikowsky, in concertzaal Lemmensinstituut (Herestraat 53), toeg. gratis, maar effe bellen: 23.39.67, org. Koncertvereniging Lemmensinstituut.
 20.00 u LEZING Professor Guido Latré geeft 'zijn' visie op 'Hamlet', in MSI, org. Campusstapel.
 20.00 u VOLKSDANS, in Ladeuzeplein, org. Gemeenschapshuis Mozaiek.
 20.30 u FILM 'La historia oficial' (1984), Argentijnse film van Luis Puenzo, over een geschiedenis lerares die tot de ontdekking komt dat er heel wat schuil gaat achter de officiële geschiedenis van het voormalige Argentijnse regime, in het kader van het Latinoamerica Film Festival, mogelijkheid tot discussie, in videoruimte Pangaea (Vesaliusstraat 34), toeg. 100 (met drankje), org. Asociación Latrina.
 20.30 u KONCERT Marja Matjar, poëtische Finse zangeres en komponiste begeleid door Jakko Viitala (piano en gitaar), brengen Finse muziek en zang (zie kader), in Wiedts z Café (Vandenbemptlaan 6, Heverlee), toeg. 250/300, org. Folkpodium.
 20.30 u THEATER Tg Stan speelt 'De Laatste' (naar Maxim Gorki) (zie artikel), in Vlamingenstraat 83, toeg. 200/300, org. Stuc.
 21.00 u KONCERT The Tribe, in Jeugdhuus Clockwork, toeg. beuh, org. vzw Pluto.
 22.30 u FILM 'Die Klage der Kaiserin', Pina Bausch, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

VRIJDAG

18.00 u KONCERT Beiaard Centrale Bibliotheek: gevarieerd programma, bezoek aan toren mogelijk (zie ook dinsdag).
 20.00 u FILM 'Achterland' van Anne Teresa De Keersmaeker, verfilming van één van haar dansstukken, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.
 20.00 u KONCERT Laudantes Choir and Players vol Guy Janssens, Requiem van G. Fauré, info: 22.41.74, in abdijker Keizersberg (Mechelsestraat 202).
 20.30 u LEZING Bart Meuleman over 'Hyperventilatie', een teatertekst speciaal geschreven voor Tristero, in Vlamingenstraat 83, toeg. gratis, org. Stuc.
 21.00 u KONCERT Gilbert Isbin (gitaar) en Rudy de Sutter (piano, synthesizer) die zich graag in het Meerdalwoud terugtrekken en elkaar moeten gevonden hebben, in het kader van de openingsweek van Camera Candida, de repetitie: speelruimte van de Akteerstudio, in Akteerstudio (Rijschoolstraat 19a), toeg. 200.
 22.30 u FILM 'Die Klage der Kaiserin', Pina Bausch, in Stuc, toeg. 100/150, org. Stuc.

ZATERDAG

15.00 u KONCERT NoMeansNo, De Kift, Front End Loader en Buttweiser (zie artikel), in Corso, toeg. 300/350, org. Kerosene/Lintfabriek.
 15.00 u THEATER 'Dracula/Hemelkontakt', door jongeren van de Akteerstudio, in het kader van de openingsweek van hun repetitie- en speelruimte Camera Candida, info: 23.94.39, in Akteerstudio (Rijschoolstraat 19a).
 20.00 u KONCERT Jubileumconcert 150 jaar Zusters van Maria, verzorgd door The Brussels International Youth Orchestra vol Luc Bartholomeus, werk van E. Gistelneck, Mozart en Bizet, in Aula Pieter De Somer, toeg. 200(-18)/400, org. Zusters van Maria.
 21.00 u THEATER 'Royal Junkfood Store brengt leugens', in het kader van de openingsweek van Camera Candida, de repetitie- en speelruimte van Akteerstudio, info: 23.94.39, in Akteerstudio (Rijschoolstraat 19a).

ZONDAG

20.00 u KONCERT Transglobal Underground + Banco De Gaia, deuren: 19.30 u (zie artikel), in Corso, toeg. 450/500, org. The Factory.

CURSUS BRIDGE VOOR STUDENTEN

12 DINSDAGEN VANAF 8 NOV.
OM 19 uur 30, ONDERBREKING
TIJDENS KERSTVAKANTIE

LEOPOLD STRAAT, 17 LEUVEN.

750 fr. VOOR 12 LESSEN
LESGEVER: MARK LEMAITRE
(BLOSO)
INSCHRIJVEN TER PLAATSE OP 8/11
INFO: 20.67.55 of 22.78.39

Foutje

De vergadering van dinsdag 25 oktober over het Metis-project gaat niet door in het Stuc zoals vorige week verkeerd werd aangegeven in Veto, maar in het Maria-Theresiakollege MT 00.16.
 • Betaal die huur maar aan mij 'Iemand' kan het toch op een zinniger manier besteden dan voor zonnepanelen op kot... NB: ik moet nog een kleine 1000 frank krijgen van 'Iemand'.
 • Aan al wie we vergeten zijn: donderdag 27 oktober vanaf 21.00u diskoparty in de Van Eevenstraat 10-12. Seventies outfit of betalen. Mieke.
 • Beestige knuffel zoekt knuffelend beest om samen het beest uit te hangen.

Vorig nummer

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	P	R	U	I	M	E	M	O	N
2	A	A	R	O	L	E	U	I	
3	T	I	P	R	A	D	O	S	
4	M	T	O	E	N	A	M	E	
5	O	E	R	O	S	I	D	E	M
6	S	N	E	L	L	L	A	N	O
7	T	E	S	T	E	L	T	R	O
8	E	S	T	A	G	E	O	S	
9	L	A	E	K	E	A	R	E	
10	S	T	O	R	T	R	E	G	E

DOOR ILSE DE KNIBBER

alle gegevens voor agenda en valvas moeten ten laatste vrijdag voor verschijnen om 18.00 u op het redaktieadres bezorgd worden. Vermeld duidelijk alle informatie (datum, uur, plaats en prijs).

APOLLOON

26/10 om 21.00 u: Doop-td, in Waabiorg.

BIOS

25/10: Doop + Doop-td, in Cuythoek. 2/11: Redaktie-avond. 3/11: Zwemmen, in Sportkot. 14/11: Klimmen, in Hungaria. 22/11: Kantus.

EOOS

25/10 om 20.00 u: Presidiumvergadering, in perma. 26/10: Eoos tapt, in fak L.

GERMANIA

26/10 om 20.00 u: Voetbal tegen Alfa, in Sportkot. 26/10 om 20.30 u: Dag van de eerste-kammer ter ere van de heilige Evarist, inschrijven op de perma. 26/10 om 21.00 u: Bal masqué, in Patapouf, ink. 50/70 (verkleed/niet verkleed). 27/10: Germania tapt, in fak L. 28/10: Eerste-kanavond, in fak L.

HISTORIA

24/10 om 20.00 u: Filmavond (Blackadder), in MSI 03.18, ink. gratis.

KATECHETIKA

24/10 om 20.00 u: Werkgroep politieke vorming, in Mandela-lokaal. 25/10 om 20.00 u: Open presidiumvergadering, in Mandela-lokaal. 26/10 om 18.00 u: Voetbal mannen, in Sportkot. 26/10 om 19.00 u: Voetbal vrouwen, tegen pedagoge, in Sportkot. 26/10 om 20.00 u: Wetenschapsweek: 'Wat doen theologen in hemsnaam?', in GBIR.

MEDICA

24/10 om 14.00 u: Cd-beurs, in Doc's Bar. 27/10: House-en-discoright, in Doc's Bar.

ROMANIA

25/10 om 20.30 u: Rora, in s' Meiersstraat 5. 27/10 om 13.00 u: Botherhammen in de fak.

VRG

24/10: Peter-en-meteravond 1ste kan, in Alma 2. 26/10: Doop + Doop-td, in Lido.

VTK

24/10 om 19.30 u: Vergadering Milieuwijk, in Het Salonneke. 25/10 om 13.00 u: Inschrijvingen Thailand, tot 13.45 u, in blok 5. 25/10 om 20.00 u: Denkgroep ingenieur 2000, in Het Salonneke. 25/10 om 22.30 u: Reiskeekavond 3de en 4de jaar, in blok 5. 26/10 om 13.00 u: Afhalen pistooltjes moordspel, tot 14.00 u, in blok 5. 27/10 om 13.00 u: Inschrijvingen Thailand, tot 13.45 u, in blok 5. 27/10 om 18.00 u: Afhalen pistooltjes moordspel, tot 19.00 u, in blok 5. 27/10 om 20.00 u: Repetitie Kasteelensemble, in Arenberginstuut 03.07. 27/10 om 20.00 u: Cocktailavond, in Universum. 30/10 om 23.59 u: Begin Moordspel, overal.

WINA

24/10 om 22.00 u: Doop-en-Bij-td, in Albarros, ink. 50/70.

MAANDAG

20.00 u KONCERT Lido Rock, met El Fuse, Ldown Slow, The Stainz en Coloured Screen Test (voorstelling nieuwe demo), aansluitend Seattle Party 3, deuren: 19.30 u, in Lido, toeg. 99.

André Van Halewijnck over zijn nieuwe uitgeverij "Was ik maar loodgieter geworden..."

Uitgeverij Kritak neemt een aparte plaats in in de Vlaamse uitgeverwereld. Kritak is samen met Epo een van de weinige progressieve uitgeverijen uit onze noordelijke landshelpt. Toen op 18 juli jongstleden André Van Halewijnck, directeur en stichter van Kritak, werd ontslagen door de direkteur van de Nederlandse moederholding uitgeverij Meulenhoff, veroorzaakte dat een golf van protest bij zijn medewerkers en de auteurs uit het fonds. Nu blijkt dat er al een hele tijd pogingen waren ondernomen om Kritak terug te verzelfstandigen. Van Halewijnck bevecht zijn ontslag verder via de rechtbank en leeft in afwachting daarvan weer op in de vorm van een nieuwe uitgeverij, die op toevallige wijze ook Van Halewijnck heet. Daarnaast opent hij deze week in de Vesaliusstraat zijn nieuwe boekhandel, die zich richt op 'modern antikwariaat'.

Veto: Waarom bent u ontslagen door Meulenhoff? Er werd iets gefluisterd over boekhoudkundige problemen...

Van Halewijnck: «Ik heb dat ook gehoord. De zogenaamde redenen waarom Meulenhoff mij heeft ontslagen waren tweerlei. Ten eerste zou ik in '94 te veel titels hebben willen uitgeven, en dat is iets wat eigenlijk niet waar is. Kritak blijft dit jaar onder het budget van '93. Ten tweede haalde Meulenhoff enkele administratieve onduidelijkheden aan, die voor de rechtbank bewijs zullen worden. Deze banale problemen waren eigenlijk maar een façade. Er waren al langer spanningen tussen mij en Meulenhoff, we dreigden zelfs in een impasse te komen. Meulenhoff heeft dan de forsing gevoerd met banale redenen waar de rechter nu zijn wijsheid zal over uitspreken.»

Veto: Uit uw reactie in de media kregen wij de indruk dat uw ontslag kwam als een donderdag bij heldere hemel, en nu zegt u toch dat er al langer spanningen waren.

Van Halewijnck: «Had men mij gewoon ontslagen, dan had ik mij dat kunnen voorstellen. Ik wilde niet in een impasse terecht komen, maar ik kan mij voorstellen dat Meulenhoff de indruk begon te krijgen. Maar ik leg mij niet neer bij de redenen die Meulenhoff verspreid heeft, weet je, ze hebben me toch een beetje als een boefje ontslagen. Er waren wel al zo'n anderhalf jaar onduidelijkheden tussen Meulenhoff en Van Halewijnck. Die zijn begonnen toen Meulenhoff Manteau overgenomen heeft. Er werd in Amsterdam een scenario uitgedokterd dat zei dat Kritak de politieke boeken zou uitgeven, en dat Manteau het literaire werk zou brengen. Het literaire werk van Kritak, dat toch een jonger en kwalitatief hoogstaander profiel heeft, moest gedraaide worden naar Manteau. Maar Meulenhoff heeft nooit de spelregels van die verdeling duidelijk afgelijnd. Manteau heeft een directeur, Kritak had een directeur, en die bevoegdheden en vergoedingen zijn nooit duidelijk afgelijnd. Een belangrijk punt was dus de keuze van adjunct-directeur. Hieruit kwamen spanningen voort, en men heeft dat laten zien.»

Plank

«Nu was er voor dat scenario wel iets te zeggen, maar men heeft zonder respect gehandeld voor de mensen die bij Kritak werken. Er werd consequent met twee maten en twee gewichten gewerkt. Op den duur kan je dat niet blijven inkasseren, en dat probleem is geëscaleerd. En toen heeft men een reden gezocht om mij mee te dumpen.»

Veto: Nu dat gebeurd is, hoe ziet u als buitenstaander de toekomst van Kritak?

Van Halewijnck: «Ah, ja dat is waar. Nu ben ik buitenstaander. Wel, de activiteiten van Kritak waren tweerlei. Ten eerste was het bedrijf een bloeiende uitgeverij, of althans een spraakmakende, en ten tweede een goed distributiecentrum. Hoe nu het nieuwe Kritak zijn probleem met de uitgeverij zal oplossen, is een probleem van de nieuwe directeur. Ik zal voor mijn uitgeverij zorgen. Daarvan ken ik al ongeveer 30 titels van de veertig uit 1995. En ik zal ook proberen om de Nederlandse fondsen van het distributiecentrum zoveel mogelijk daar weg te halen.»

Veto: Enig optimisme is u niet vreemd.

Van Halewijnck: «Ik sta momenteel, zo vind ik zelf, vrij sterk in mijn schoenen. Achteraf bekeken is mijn ontslag bij Kritak het beste dat me kon overkomen. Dat neemt niet weg dat ik het betreurd dat de zaak op deze manier is moeten afgehandeld worden. Maar de problemen van Kritak in januari 1995 zullen groter zijn dan de mijne. In juli al hebben de auteurs die ik bij Kritak onder mijn hoede had via een open brief al duidelijk hun ongenoegen over die overacting die mijn ontslag toch was, laten blijken. Nu kan ik zeggen dat negentig procent van het fonds mij volgt of zal volgen. Dan hebben ze bij Meulenhoff natuurlijk een flink probleem.»

«Nu, ik heb hier niet gezegd dat ik al een contractuele verbinding heb met deze mensen. Velen van hen hebben momenteel eenvoudigweg nog geen afgewerkt manuscript op de plannen liggen. Dertig publicaties van de veertig geplande in 1995 liggen al contractueel vast. Zo kan ik ook al zeggen dat het volgende boek van Gie Bogaert, die vroeger bij Kritak zat, bij Van Halewijnck zal uitgegeven worden.»

Veto: U hebt Kritak bijna twintig jaar geleid. Is het kritische karakter van de uitgeverij in die tijd niet al te vaak verworven tot sensatiezucht? De titel 'De laatste diktatuur' van het eerste boek van Rik Devillé hebben jullie en niet de auteur erop geplakt. Daar was deze laatste niet blij mee.

Van Halewijnck: «Een produkt moet aandacht trekken. 'De laatste diktatuur' was een commerciële, zakelijke titel en dus perfecte titel. Is dat

sensatiezucht? Ach, moet dan alles grijs verpakt worden? Dan kraait er geen kip naar. Je moet tenslotte opvallen tussen de massa's nieuwe boeken. Een pakkende titel van drie woorden blijft als een weerhaak hangen in de overvloed aan informatie. Twintig jaar geleden was ik daar ook vies van geweest maar de wereld is veranderd. Zijn er nog ideologieën in de taal?»

«Ja, inderdaad, we hebben de Libertijnse Manifesten van Van Rossem uitgegeven. Nu zou ik dat niet meer doen. Toen al bleek dat Van Rossem niet te vertrouwen was maar hij had iets Don Quichotterigs. Hij is achteraf een oplichter-gangster gebleken, maar er staan veel intelligente dingen in die manifesten. Bovendien, het is ook een kwestie van overleven voor een uitgeverij. Over de groei van Kritak moeten we niet bescheiden zijn, met dien verstande dat ik dat natuurlijk niet alleen heb gedaan.»

Veto: Bloeiend, ja, maar de winst werd toch gehaald uit de distributie in België van enkele grote Nederlandse uitgeverijen als De Bezige Bij en Meulenhoff. Meulenhoff zag u niet graag de put van de uitgeverij dempen met de winsten van de distributie.

Van Halewijnck: «Het is niet aan Meulenhoff maar aan de mensen bij ons op de werkvloer te danken dat die distributie zo bloeide, dat moet benadrukt worden. De uitgeverij draaide min of meer break-even. Het ene jaar was er wat verlies, het andere jaar winst. Door de distributie kwamen wij op een bruto winst van drie miljoen per jaar. Meulenhoff vond dat lang een goede strategie, tot ze een ander Vlaams distributiecentrum in handen kregen. Wij hadden 200 miljoen omzet, die andere 2 miljard. Vanuit manaersoogpunt is er dus iets voor te zeggen om de grote de kleine te laten opslokken. Daar had ik

geen moeite mee. Wat me wel dwars zat, was dat men dit met een kafaiaans gebrek aan respect heeft willen doordrukken. Dat is de kern van de zaak.»

Kafka

«De Nederlandse greep op de Vlaamse uitgeverwereld is de laatste tien jaar versterkt en dat zal nog verder toenemen. Dit simpelweg omdat de Belgische markt nog wat kan groeien, daar waar de Nederlandse haar saturatiepunt heeft bereikt. Vlaanderen zit daar steeds minder op te wachten.»

Veto: Is dit niet weer een typisch geval van paranoia, ingegeven door het beknepen post-palliatieve nationalisme van het Van den Brande-Vlaanderen?

Van Halewijnck: «Wel, ik ben er van overtuigd dat als de Vlaamse uitgeverijen volledig zouden onderbouwd worden met Nederlands kapitaal, dit een gevaar betekend want het zou leiden tot een verschroming van het aanbod. 'Ze zijn zo lief, mijnheer' van Chris de Stoop heb ik in Amsterdam als ko-productie aangeboden. Ze waren niet geïnteresseerd, terwijl het een voorpublicatie had gekregen in Vrij Nederland. Boeken over het Vlaams Blok, het interessert hen de ballen. Boeken van politoloog Luc Huyse worden dan bedreigd, en dat is toch een belangrijk auteur. Veertig procent van mijn titels zou Amsterdam vanwege desinteresse schrappen.»

«Het geld voor mijn nieuwe uitgeverij komt uit Vlaanderen. Ik ben ook in Nederland gaan shoppen. Daar willen ze maar praten als ze de meerderheid krijgen. Ik heb de keuze gemaakt om nooit meer tegen zo een botte muur te moe-

«Achteraf bekeken is mijn ontslag het beste wat me kon overkomen.»

ten aanlopen. Ik wil baas in eigen buik. Ik kan niet op een pagina van Veto mijn groot gelijk gaan etaleren, het zit allemaal vrij ingewikkeld in elkaar. Maar soms verhindert kapitaal het op de markt brengen van bepaalde boeken. Voor wat ik doe, denk ik Vlaams kapitaal nodig te hebben.»

«Toen ik ontslagen werd, was ik al zeven maanden bezig met een verzelfstandiging van Kritak. Meulenhoff was bereid aan mij te verkopen maar het waren zeer moeilijke onderhandelingen. De auteurs waren daar ook niet van op de hoogte. Plots heeft men het concept veranderd en ben ik gedumt. Dat zal ik nooit van mijn leven snappen. Ik heb nog even gewacht om te kijken of er nog verdere aanbiedingen van Meulenhoff zouden komen. Nu ben ik geen vragende partij meer. Nu, als ze me op zo een botte manier aan de deur zetten, moeten ze later maar op de blaren zitten. En wat de distributie betreft die nu nog bij Kritak zit, ik heb nog geen contracten, wel zeer hoopgevende gesprekken. Ik weet niet of Meulenhoff de trots heeft om te zeggen dat de dagen van Kritak min of meer geteld zijn. Natuurlijk, ze kunnen ook behoorlijke geldinjekties doen en dan leeft Kritak verder aan het infuus. Mijn uitgeverij heeft volgend jaar een grotere omzet dan Kritak, laten we daar maar gerust van zijn.»

Vlees

«Het is mijn overtuiging dat ik rond break-even zal zitten met de uitgeverij, en een lichte winst zal maken met het distributiecentrum. Het is ook niet meer dan dat, hoor. Als ik echt veel winst zou willen maken, dan was ik beter loodgieter of kwaliteitslager met hormonen vrij vlees geworden. Het geld ligt niet op straat in het boekenvak, weet je. Maar ik zal illustreren dat je ook in Vlaanderen een zinvol bestaan rond kwaliteitsboeken kan opbouwen.»

Veto: U zegt nu uiteraard dat u een gezonde uitgeverij wil opstarten. Als we anderszids de lijst bekijken met boeken die u wil publiceren, zien we een boek van Rudi Laermans, een roman van Pjeroo Robijé, gedichten van Jozef Deleu, allemaal interessante initiatieven die echter niet zullen verkopen. Hebt u niet de angst dat u met uw uitgeverij in het slop zal geraken?

Van Halewijnck: «Ik vind het heel belangrijk dat een uitgever zijn nek uitsteekt voor wat hij kwaliteit vindt. Als we alleen maar gaan spelen op commerciële zekerheden, gaan we naar een VTM-isering van het uitgeverwezen toe. Een uitgever werkt in een bedrijf waar winst gemaakt wordt met twintig procent van de titels. Het is anderszids ook belangrijk dat die andere titels gepubliceerd worden. Bovendien kan je moeilijk op voorhand voorspellen welke boeken een succes zullen worden. En ook, door als uitgever je nek uit te steken, trek je de aandacht van nieuwe auteurs die graag hun produkt bij Van Halewijnck (de uitgeverij, nvdr) willen uitgeven. Dat hebben we in 1986 met Kritak ook gedaan, met de generatie Mooie Jonge Goden.»

«In het voorjaar komen er bij Van Halewijnck toch een heel aantal dingen uit die goed zullen verkopen. Er komt een belangrijk essay van Marc Reynebeau. 'Een volk op zoek naar zijn identiteit'. Douglas De Coninck brengt een vervolg uit op 'Blijvende blunders'. Ik durf wedden dat Van Halewijnck volgend jaar met vier joernalistieke titels in de top tien zal staan.»

«Op het literaire vlak wil ik met mijn uitgeverij een forum zijn voor jonge, of minder jonge Vlaamse auteurs voor wie het om een of andere reden nog niet gelukt is in Nederland. Natuurlijk heb je dan het risico dat je met avallertes moet werken, maar daar moet je mee leren leven als je in dit marktsegment bezig bent. Voor de rest is nu dit ongeveer het verzadigingspunt bereikt van Vlaamse auteurs die in Nederland kunnen uitgeven, terwijl er nog zoveel waardevolle auteurs in Vlaanderen rondlopen. En uiteindelijk zijn toch die jongere schrijvers het kapitaal van een uitgeverij.»

Veto: Volgende week start u in de Vesaliusstraat een ramsj-zaak op, het modern antikwariaat. Wat heeft dat te betekenen?

Van Halewijnck: «Wel, we gaan ons concentreren op het betere boek. We brengen zowel de betere literaire werken als joernalistieke, politieke en artistieke. De Slegte is eigenlijk meer een grootwarenhuis: er ligt goeie literatuur, maar je moet er lang naar zoeken. De Nobelprijswinnaars van de laatste 15 jaar lagen eerst bij de Slegte, meneer. Maar ik ga dus geen boeken doen over siervissen of kameras, gewoon omdat ik daar niks van afweet. Ik ga me toelagen op het meer intellektuele werk. Ik denk dat er nog een gat in die markt is, en dat ga ik proberen op te vullen.»